

Evangelio según Juan

Jesucristo roy pjlú ère, e jyã tara Juandë

Kjibokwo ère sorë

Domer shäng kjlara ko Juan. E judío. Dënashko ga e ma shaga ba kjlara Santiago tjok. Pjlara ga löng parkë di bäng buk kësbang, shkung, so dlung kjoyo ko Galilea li sor goshko ga epga rokara Jesúsdë opping ba tjok. Kuya lok ga to jek ba tjok, beno löng ba oppingga shara. E irgo ga öötong beno löng ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li pjeyoga bakoe. Ba oppingga woyde Jesúsdë ara ba kjlara wleni tak pjang kjibokwo ère go li, e Juan om go.

Jesús wolono, ga woshrara Sbörë iröng obi irgo ga judíoga ara löng ba kjok baïya lishko llëm, öötong beno löng kjok shto oblë oblë shara. Woyotjlikoba ga kjibokwo ère tara Juandë judíoga löng kjok shto oblë oblë li kong. Kjibokwo ère tara ba kong llëno, e tara beno pjang Juan 20.31 go. Tjlë ga «Ère toror, miydëmi e go wlo ga no pjluyo ichara Sbörë li, e Jesús, e Sbö Wa bakoe. Ga pjây mär ba go wleni ga pjây ber löng së ïyado Sbö tjok.»

Tjlökwo li weno beno no

¹ Shäng kjlara ko Tjlökwo.*

Kjok ère dämär, llëye llëm obishko ga e sök tjän.

* **1:1** Tjlökwo le li, e Jesucristo loklo.

E sök Sbö tjok,
ga e Sbö.

² Llëye llëm obishko ga
e sök Sbö tjok.

³ Ba go ga
llëbo tjeng kës ëre shäryara Sbörë
Llëbo tjeng kës ÿ löng ëre,
e shäryara ba go.

⁴ Llëbo tjeng së kës ëre, e laga erë.
Shji uunkong ber löng së tjaglën wleni, e laga
erë bakoe.

Shji kong kjok miydë twaga li e,
e bi kong ga iök jong shjiy wleni.

⁵ Kjok ro sï'lishko ga
iök li jong shjiy ÿyado,
e sjëya kjok ro sï'lire ga äe.

⁶ Eebor ga domer weno shäng kjlara ko Juan, e
ichaga Sbörë. ⁷ Ichara Iök Shjiy li† roy'le oba kong,
nopga uunkong mär ber löng ba go wlo. ⁸ Juan, e
Iök Shjiy li llëme. E shrono shäng Iök Shjiy li roy
'laga erëe. ⁹ Iök Shjiy jlökoyo li, shji uunkong ber
löng kjok miydë ara li 'laga erë, ga eshko ga tjwe
dörëe.

¹⁰ Eshkoshko ga sök kjok ëre kjing go, ga kjok
ëre shäryara kës ëmdë ga e ë miydaraba llëme.

¹¹ Öör shäng kjok baïya lishko, gueniyo wlokjrara
ba tjëyogarë llëme. ¹² Gueniyo no kjong kjongda
omwlokjrano, ga beno löng mär ba go. Epga iara
beno löng Sbö wapga. ¹³ E weno beno Sbö wapga,
shji nopga wen kjok ëre kjing go dik llëme. E laga
domerdë llëm, e laga Sbörë.

† **1:7** Iök Shjiy le li, e Jesucristo loklo.

¹⁴ Ga Tjłökwo li, e weno beno no, ga beno sök shji nopga tjok. E Data Sbö Wa kjlaraso, e Sbö bakoe. E kjışhko ga e dbo ara, ga ba dbo kãlã ĩnoy wěĭĕe. E go ga Sbö wopjłú li, Sbö tjłökwo bek li, e shrono beno sök bi tjok, ĩy, kuy wlo.

¹⁵ Juan tjłĕno ba kjışhko, tjłĕ ga «Kjupăshko ga tja tjłĕno bomi kong ga “No tjwe bor irgo kjlara. Gueniyo tja llĕm obishko ga sök tjăn. E kjışhko ga tjwłö ara bor kjinmo” loror eni. Ga loror li shäng kjwe» le.

¹⁶ Ba wopjłú ara li kjışhko ga shji uunkong kjimte ĩyado. ¹⁷ Dĕnashko ga kjok ĩlgwekklo twara Sbörĕ Moisés kong, le bi kong wlo. E goshko ga e llĕ miydooroye. Ga Sbö wopjłú li sorĕ, Sbö tjłökwo bek li llĕ, era miydooroy Jesucristo go. ¹⁸ Sbö, e ĩga ĕrĕ llĕme. Gueniyo ba Wa kjlaraso li, e Sbö bakoe. Data Sbö miyde sök owa llĕm, ga e sorĕ laga erĕ bi kong.

Juan No Waga tjłĕno Jesús kjışhko

¹⁹⁻²⁰ Pjłara ga syōshtagaga Sbö kong, ba kjimtagaga Leví tjĕyoga, e ichara judío tjłapgaga kjok ĩlgwega wleniyo lōng Jerusalĕn kjokyo ĩrĕ tjłĕ Juan kong ga «ĶNo pjłuyo ichara Sbörĕ shrono shäng li, e pjare?»

«Tja llĕme» le ba kong wĕĭĕe.

²¹ Ga kjakrokara lok jek obi ga «ĶEni ga pja ĕ? ĶPja Elías tjwaydere?»

«ĶLĕme» le ba kong.

Ga kjakrokara lok jek obi ga «ĶSbö tjłökwo laga tjwe lĕba li pjare?»

«ĶLĕme» le ba kong.

²² Eni ga tjlē lok ba kong ga «Eni ga pja ë los borwa kong om go, roy sörwa borwa ichagaga kong wlo» le.

²³ Kuya ga tjlē ba kong lok ga «Kjibokwo tara Sbö tjlökwo laga tek dēnashko so Isaíasdē. Tjlēno beno eni:

»«Kjok dogro no llēmshko ga ëbo tjlē shäng dbo go ga
‘Irbo shäryozī ber bek Tjlapga tjwe li kong’
le.»†

Ëbo tjlē shäng dbo go lara li, e tja layde» le.

²⁴ Fariseoga löng eshko kjlöbö. ²⁵ Kuya lok ga tjlē ba kong ga «Pja no pjluvo ichara Sbörē shrono shäng li llēm, pja Elías llēm, pja Sbö tjlökwo laga tjwe lēba li llēm bakoe lēp shäng eni. ¿Eni ga pja no wē ega?»

²⁶ «Nopga wēr shäng di goshko. Gueniyo bomi tjrēko shäng kjlara, era ë miydēmi löng llēme. ²⁷ No tjwe bor irgo kjlara li e. Bek wlo ga tja ba drepkwota dök wlo llēm, e tjwlō ara bor kjinmo anmoyō kjīshko»§ le ba kong.

²⁸ Llēbo shäryono kēs eni li, e shäryono Betania kjokyo, Jordán diyo kjwo kalēkong, no we jer shäng di roshko lishko.

Öng Wlēp Ushko So Llgwoklē ichara Sbörē li, e Jesús

²⁹ Wēshko ga Jesús İya Juandē tek shäng tjwayde ba shwoy ga tjlē ga «İzīa! Öng Wlēp Ushko So Llgwoklē ichara Sbörē li shäng kjwe. Shji öng ushko so zrök, owa pjang bi go li löya Sbörē

† **1:23** Isaías 40.3. § **1:27** Drepkwota döga lanyo, e tak pjang Mateo 3.11 go.

ber dret wlo. Domer kjwe öng ushko so eniyo wleni, owa pjang bi go li löya Sbörë ber dret wlo, shji nopga löng kjok ëre kjing go kës li kong. ³⁰ Kjupäshko ga tja tjlëno bomi kong ga “No tjwe bor irgo kjlara. Gueniyo tja llëm obishko ga e sök tjän. E kjïshko ga tjwlö ara bor kjinmo” loror eni. Ga loror li shäng kjwe. ³¹ Tja shrono shäng no wë di goshko, e ë miyde Israel tjëyogarë wlo, gueniyo tja ëmdë ga ommydono llëme» le.

³²⁻³³ Ga Juan tjlë jek obi ga «E ë miydër shäng llëm obishko ga bor ichaga no wë di goshko li tjlëno bor kong ga “Sbö Sëya to ter kjok dogo dwayo so dunggwo kjoyo, ga opyë ber sök ë kjing go li, era nopga go Sbö Sëya iche tjwe ber kësbang ba tjok” lara bor kong eni. E irgo ga tja omïno ga Sbö Sëya to ter kjok dogo dwayo so dunggwo kjoyo, ga opyono beno sök ba go. ³⁴ Tjara omïno eni, ga lër bomi kong ga e Sbö Wa jlöe» le.

Jesús oppinggaga bäm ïyo

³⁵ Wëshko ga Juan shäng eshko obi, ba oppinggaga do pjök tjok. ³⁶ Jesús ïya shäng ga tjlë ga «¡Ízïa! Öng Wlëp Usho So Llgwoklë ichara Sbörë li shäng kjwe» le.

³⁷ Kuya Juan oppinggaga lirë ga to jek lok Jesús irgo.

³⁸ ïya Jesúsde iröng ga tjlë ba kong lok ga «¿lïëye woydëmiro?»

«Tjlapga no pingga, ¿pja pë buk kjone?» le ba kong.

³⁹ Kuya ga tjlë ba kong ga «Pjäy tek bor tjok, ïmi wlo» le. Ga to jek lok ba tjok, öötong löng u jong

kjone sök'lishko. Dlo töy kuzong ga beno löng ba tjok eshko äär jong shkë go.

⁴⁰ Kjlara jüni ko Andrés, e Simón Pedro lëng.

⁴¹ Andrés opshino eshko dwayoshko ga jek öötong shäng ba shjiy'li shwoy ga tjlë ba kong ga «¡Mesías* li, e wlënorwae!» le ba kong. (Mesías, e no pjluyo iche le Sbörë'li loklo).

⁴² Eshko ga ba shjiy'li söra jek Jesús shwoy. İya Jesúsde ga tjlë ba kong ga «Pja ko Simón. Pja data ko Juan. Gueniyo pja kowëba ber Cefas shara» le. (Cefas, e Pedro loklo.)†

Felipe, Natanael, e rokara Jesúsde

⁴³⁻⁴⁴ Wëshko ga Jesús jek jongya Galilea kjokyo le. Jek jëk shängshko ga domer wlëna shäng kjlara ko Felipe, e Betsaida so, Pedro, Andrés, e kjokyo. Felipe İya ga tjlë ba kong ga «Pja tek bor tjok, pja pin wlo» le.

⁴⁵ Kuya ga jek öötong shäng domer oblë ko Natanael shwoy ga tjlë ba kong ga «Tjlökwo tara Moisésde kjok llgwekklo go, ëbo tjwe kjlara llono li kjishko. Sbö tjlökwo lagaga löng li omtono ba kjishko bakoe. Domer lara lok'li İnorwa. E ko Jesús, e Nazaret so, José wa»‡ le.

⁴⁶ Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Nazaret kjokyo lëpdo? ¿İlëbo pjlú wen eshko laga ëro?»

«Kjweri shji to İk» le ba kong.

⁴⁷ Eshko ga jek öötong löng Jesús shäng lishko. Natanael İya Jesúsde ga tjlë ba kong ga «Domer

* **1:41** Mesías, e Hebreo tjlökwo. † **1:42** Arameo tjlökwo Cefas, e ak loklo. Grecia so tjlökwo Pedro, e ak loklo bakoe. ‡ **1:45** Eshko dbaryo ga Jesús, e José wa lëba, miga eni llëme.

tek shäng kjwe, e Israel tjëyo jlökoyo, tjlökwo le ga jlökoyo, jyörkë llëm wleniyo» le.

⁴⁸ Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Tja no eniyo miydëp sorë?»

«Pja rokayde Feliperë llëm obishko ga pja ñnor sök kjor jong kjlara ko *higuera* li dirko» le ba kong.

⁴⁹ Kuya ga tjlë ba kong ga «Tjlapga no pingga, Sbö Wa li pja, Israel tjëyo pjluyo li pja bakoe» le.

⁵⁰ Kuya ga tjlë ba kong ga «Tja tjlëno bop kong ga “Pja ñnor sök kjor jong kjlara ko *higuera* li dirko” loror eni. Tja tjlökwo kjrorop e kjishko. Ga llëbo ñp kësbang, ñnop kjwe kjinmo» le. ⁵¹ Ga tjlë ba kong obi ga «Lër bop kong jlökoyo ga llono ga ñp ga kjok dogo roshwing, ga Sbö parkagaga kjok dogo so jem löng, ter löng no to ter kjok dogo dwayo ère go» le.

2

Di kworkwara Jesúsde beno kjillgwo bo dyo dbo ara

¹⁻² Dbargwo mya irgo ga oba orkwosmok löng Caná kjokyo, e Galilea kjokyo obi. Ga Jesús öötong shäng eshko ba oppinggaga tjok, mana orkwosmoga lirë kjïy. Jesús mekë sök eshko bakoe.

³ Oba löng orkwosmozlong dbaryo li shrëk wopro ga kjillgwo bo dyo dbo ara yë pjitonge. Eni ga Jesús mekë tjlë ba kong ga «Kjillgwo bo dyo dbo ara yë pjitonge» le.

⁴ Kuya ga tjlë ba kong ga «Mekë, ¿lëp shäng bor kong eni ega? Tja dbaryo äätë llëm obi» le.

⁵ Eshko ga ba mekë tjlë parkagaga löng li kong ga «Llëye le bomi kong li shäryozï eni» le.

⁶ Judíoga sgara löng orkwo shkwë yõtso enido, ba pjeýoga tek dënashko so sdëkwo sorë ga eni. E kjíshko ga di bapkwó tjeng eshko kjwo tjer (6), shäryak ak go, kjwara kjwara di shak bayo bonkö kësbang tjung wleni* kjwo sak pjök (20) dik, llëm ga sak mya (30) dik. ⁷ Eshko ga Jesús tjlë parkagaga löng li kong ga «Di bapkwó kjwe dlizí di go» le ba kong, ga uunkong li dlina lok beno tjeng tjung di go. ⁸ Eshko ga tjlë ba kong lok jek obi ga «Shizí sira, ga sözí jek këm bomi kägäyo shäng wle kong» le.

Kuya lok ga shäryara eni. ⁹ Twara lok ba kägäyo kongshko ga miydara lok ga di li kworkwara Jesúsdë beno kjillgwo bo dyo dbo ara, gueniyo llë miydara ba kägäyorë shäng llëme. Eni ga iarashko ga domer orkwosmono li rokara tek ba shwoy, ¹⁰ ga tjlë ba kong ga «Nopga uunkong orkwosmozlong dbaryo shrëkshko ga kjillgwo bo dyo dbo ara iako owa llëm wleniyo twe nopga mak pjir löng li kong bäm go, ie lok wlo. Iara lok ara irgo ga kjillgwo bo dyo dbo ara tjwlö chira wleniyo twe ba kong lok shara. Gueniyo pjara omshäryono eni llëme. ¿Iako owa llëm wleniyo lira ship shäng kjwlë já egaro?» le.

¹¹ Llëbo ÿydëba llëm wleniyo shäryara Jesúsdë bäm li e, shäryara eshko Caná kjokyo, e Galilea kjokyo obi. E go ga ba dbo kälä pina ba oppinggaga kong, ga beno löng mär ba go. ¹² E irgo ga to jek öötong shäng Capernaúm kjokyo ba mekë, ba lëmga, ba oppinggaga tjok, ga beno löng eshko dbar kjwöbö.

Llëbo soynegaga löng Sbö u zlong bäng li ichara

* **2:6** Bonkö kësbang tjung wleni, e bayo litro pkëng (4) dik.

Jesúsdë drete

¹³ Israel tjëyoga dëktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklo judíoga kong li dörö kjishko ga Jesús jek öötong shäng Jerusalén kjokyo. ¹⁴ Eshko ga opzrëno jek shäng Sbö u zlong bäng ga nopga wlëna löng llëbo soynek, sögla, öng wlëp ushko so, dunggwo bakoe. Nopga oblë wlëna wloktong löng dbur kjlopswë. ¹⁵ İya Jesúsdë eni ga no shpokklo shäryara pjlara kjillgwo go, ga löng li ichara jek eshko dwayo dret, ba öng llë tjok. Dbur kjlopswaga dburyo li dbura ba shjiryo, ga ba dbur bapkwö kjlopswozlong li poskara beno tjeng töshko. ¹⁶ Ga tjlë dunggwo soynegaga löng li kong ga «¡Bomi dunggwo kjwe shizī ère dwayo! ¡Bor Data u ère iëmi ber jong llëbo soynezlong uyo llëme!» le.

¹⁷ Eshko ga tjlökwo tak pjang Sbö kjibokwoyo go li woyoshara ba oppingagarë lok kjrina. Tak pjang li tjlë ga «Tja wo pjang bop u li go İyado. Tja ymo ara ba kjishko.»†

¹⁸ Eshko ga judíoga tjeng li tjlë lok ba kong ga «¿Llëye shäryëp shäng li shäryëp ega? ¿Pja ichaga èrë? Pja ichaga Sbörë wleni ga llëbo İydëba llëm wleniyo shäryos borwa kong, e miydërwa e go wlo» le.

¹⁹ Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Sbö u ère shdözi ber dret, ga äär dbargwo mya ga shäryër ber jong ba shtoshko iröng obi» le.

²⁰ Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Sbö u ère shäryëba wlo ga woydara lu pjloglo sak pkëng kjingsho tjer (46). ¿Ga pja omshäryë dbargwo mya lëp sorëro?» le.

† 2:17 Salmo 69.9.

²¹ Gueniyo Sbö u le shäng li, e ba doyo om go li layde. ²² E irgo ga wolono, ga woshrara Sbörë iröng obishko ga llëye lara li woyoshrara ba oppinggarë lok. Eshko ga Sbö tjlökwo tak pjang li, e kjrara lok, ga Jesús tjlökwo kjrara lok eni bakoe.

No wotjlík sorë, e miydara Jesúsde pjire

²³ Ga nopga löng Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo li shrëkshko ga Jesús shäng llëbo ÿdëba llëm wleniyo shäryë Jerusalén kjokyo. ÿya nopga löng eshko lirë ga kjone kjone beno löng mär ba go. ²⁴ Gueniyo nopga wotjlík sorë li miyde Jesúsde shäng pjire. E kjïshko ga tjlökwo lëba li kjre uunkong llëme. ²⁵ Nopga wotjlík llë, e miyde shäng pjir ÿyado. E kjïshko ga wotjlík sorë li lëba ba kong guing llëme.

3

Jesús, Nicodemo

¹ Domer shäng kjlara ko Nicodemo, e fariseo, judío tjlapga kjok llgwega wleniyo bakoe. ² Shkër kjwara ga jek öötong shäng Jesús shwoy ga tjlë ba kong ga «Tjlapga no pingga, miydërwa ga pja ichaga Sbörë no ping. Sbö shäng bop tjok llëm kjwe ga llëbo ÿdëba llëm wleniyo shäryëp shäng li shäryëp ga äe» le.

³ Kuya ga tjlë ba kong ga «Lër bop kong jlökoyo ga shji uunkong weno pjlara. Gueniyo ëye wen jek pjlara obi llëm ga äär ber Sbö nopga ga äe» le.

⁴ Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Shji öötong këguë tjän ga shji wen obi sorë? Shji äär ber buk bi mekë bö roshko, shji wëya jek obi wlo ga äe» le.

⁵ Kuya ga tjlë ba kong ga «Lër bop kong jlökoyo ga ëye we Sbö Sëyarë, ga wëya ber tjaglën wleni llëm ga äär ber Sbö nopga ga äe. ⁶ Ëye wengga norë ga ber no eröe. Ëye äär ber Sbö ĩ wlo ga woyde ga wengga Sbö Sëyarë. ⁷ “Nopga uunkong wen jek obi kjuwe” lër bop kongshko ga pja ber sök polläk llëme. ⁸ Pjluk, e shrono ga kup ga wëllë, gueniyo tjwe jong kjone dwayo, jongya jek kjone, e miydëp llëme. To woydë jek kjone ga eshko. Nopga wëya Sbö Sëyarë li, e so e kjoyo bakoe» le.

⁹ Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Llëye lëp shäng li, e sorëro?»

¹⁰ «Pja Israel tjëyoga pingga. ¿Eni ga e miydëp llëm sorëro? ¹¹ Lër bop kong jlökoyo ga tjlökwo lërwa bomi kong, e miydërwa kjïy, llëbo ĩnorwa om go li, e lorwarë, gueniyo tjlökwo lërwa löng li, e kjrëmi llëme. ¹² Llëbo tjeng kjok ëre kjing go li lër shäng bomi kong, ga tjlökwo kjrëmi llëme. ¿Eni ga llëbo tjeng kjok dogo li lotë bomi kong kjwe ga tjlökwo kjrëmi sorëro?

¹³ »Ëye öör jem kjok dogo llëme. Gueniyo no to ter kjok dogo dwayo ëre ter shrono ey dwayo.

¹⁴ Dgur jyäglo poyona Moisésdë dënashko sorë ga llono ga tja poyongoba pjang kjomo eni bako, ¹⁵ ëye mär bor go ga ber löng së ĩyado Sbö tjok wlo.

¹⁶ »Nopga löng kjok ëre kjing go woyde Sbörë ara. E kjïshko ga ba Wa kjlaraso ëre ichara zrökoba nopga kjïshko wlo, ëye mär bor go ga jer llëm wlo, ber löng së ĩyado Sbö tjok wlo. ¹⁷ Tja ichara kjok ëre kjing go no dök wlo, no shdung wlo llëme. ¹⁸ Ëye mär bor go ga ber shdungko llëme. Gueniyo ëye

mär bor go llëm ga era beno shdungko tjän, mär Sbö Wa kjlaraso ëre go llëm kjïshko.

¹⁹⁻²⁰ »Ëye llëbo owa shäryë ga woyde ga ïga ërë llëme. Ga tja shrono shäng kjok ëre kjing go, iök jong shjiy wleni. E kjïshko ga tja woydara llëbo owa shäryagagarë llëm, ga beno löng pjola, llëbo shärye löng owa li ber wëllë llëm wlo le. Epga beno shdungko e kjïshko. ²¹ Gueniyo ëye jëk tjlökwo bek li go ga woyde lok ga ber löng iök jong shjiy lishko, llëbo pjlu shärye löng Sbö kjïshko li ber wëllë wlo» le ba kong.

Juan Jesús läywono

²² E irgo ga Jesús jek öötong shäng Judea kjokyo ba oppinggaga tjok, ga beno löng eshko dbar kjwöbö no wë jer di roshko. ²³⁻²⁴ Kjok buk kjrina ko Enón, Salim kjokyo ber buk soshko. Enón kjokyo lishko ga di ara. E kjïshko ga Juan bängzaydëba no shdüzlong uyo roshko llëm obishko ga shäng eshko no wë, ga nopga jek äär löng ara ba shwoy, we Juandë wlo.

²⁵ Eshko ga Juan oppinggaga opyono löng ënglë kar kar judío shäng kjlara eshko li tjok, shji wë di go sorë li läywe löng. ²⁶ Pjir ga jek öötong löng Juan shwoy ga tjlë ba kong ga «Tjlapga no pingga, kjupä ga domer shäng bop tjok Jordán diyo kjwo kalëkong li, läyworop li, e shäng no wë, ga nopga löng kës li jek löng ba shwo lëkong shara» le.

²⁷ Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Ëye llëbo tjok ga e twaga Sbörë ba kong kjïshko. ²⁸ “No pjluwo ichara Sbörë shrono shäng li, e tja llëme. Tja ichara jek ba bäm go erä” loror bomi kong tjän, ga kuromi wëllëe.

²⁹ »Kjogĭo shäng kjlara orkwosmok wlo wleni ga e sogo domer orkwosmok ba tjok wlo li eröe. Domer orkwosmok wlo li yorkaga shäng li, e ber shäng wopjlú, ba kjlara tjläno shäng li kura kjĩshko. Tjara so domer yorkaga li kjoyoe. Tja wopjlú ara anmoyö e kjĩshko. ³⁰ Bek wlo ga era ber tjwlö ara jek kęgong kęgong, ga tjara ber tjwlö chira.

³¹ »Ter shrono shäng kjok dogo dwayo lira tjwlö ara, oblë kjinmo. Eye kjok ere so ga e jũshko so erä, ga llëbo jũshko so li läywayde. Ter shrono shäng kjok dogo dwayo lira tjwlö ara, oblë kjinmo. ³² Llëbo ĩna, kura eshko li, e läywayde, gueniyo ba tjłokwo kjrëba llëme. ³³ Gueniyo tjłokwo kjruga ë li kong ga tjłokwo lara Sbörë ba kjĩshko li, e beke le. ³⁴ Jesús ichara Sbörë ba tjłokwo roy lë oba kong, ga e go ba Sëya twara beno ba kong kësbang anmoyö. ³⁵ Ba Wa woyde Data Sbörë ara, ga llëbo tjeng kës li iara beno tjeng ba wloshko. ³⁶ Eye mär ba Wa go ga beno löng së Sbö tjok tjän, ga ber löng eni İyado. Gueniyo eye omwłokjrë llëm ga äär ber löng Sbö tjok eni llëm, ga shdüya Sbörë ber İyado wlo bakoe» le.

4

Jesús lano walë Samaria so tjok

¹⁻³ Jesús roy kura fariseogarë lok ga nopga pıya shäng, we shäng jer di roshko ara, Juan kjinmo, miga shäng no wë om go llëm, waga ba oppinggarë lok. E miydara Jesúsdë, ga to Judea kjokyo dwayo, jek jongya Galilea kjokyo iröng obi. ⁴ Irbo li jek jong Samaria kjokyo go kuzong ga ⁵ jek öötong shäng kjok buk kjrına ko Sicar, e Samaria

kjokyo obi, kjok twara Jacobdë beno ba wa José kong dënashko li buk soshko. ⁶ Eshko ga di bäng jong kjwara, shiga Jacobdë dënashko. Dlo dluw dik ga Jesús sjeno jërbo kuzong ga sirkeno sök di bäng jong li zlong. ⁷⁻⁸ Ba oppinggaga jek lok u lok arashko dli tjwëlëk, Jesúsda beno sök eshko.

Eshko ga walë Samaria so tek tjwe shäng kjlara di shik. Walë li ñya sök ga tjlä ba kong ga «Tja sës di sira» le.

⁹ Kuya ga tjlä ba kong ga «Pja judío, ga tja walë Samaria so. ¿Eni ga tja kong di rokëp sorëro?» le. (Lara ba kong eni, judíoga pjë Samaria sopga tjok llëm kjïshko.)

¹⁰ Kuya ga tjlä ba kong ga «Llëbo twe woydë Sbörë bop kong, gueniyo e llë miydëp shäng llëme. Ga di rokaga sök ëre, tja ë miydëp shäng llëm bakoe. Miydëp kjwe ga tja kong di rokorop, di shji ie ber löng së jlökoyo wleniyo» le.

¹¹ Eshko ga walë li tjlä ba kong ga «Tjlapga, di bäng ëre jong rong, ga pja di shikklo drete. ¿Eni ga di shji ie ber löng së lëp sök li ship sorëro? ¹² Bi tjlapga tek dënashko so Jacob di shino di bäng ëre dwayo, ga iara beno ba wapga kong, ba öng kong bakoe. Pjir ga iara beno jong bi kong. ¿Pja tjwëlö ara ba kjinmore?»

¹³ «Ëye di ëre iono ga pjesit ga jek wodogro obi.

¹⁴ Gueniyo di twak tjarë li, ëye omiono ga ber wodogro ame. E ber pjang di shlälä wleni, ga ie ber löng së ñyado Sbö tjok bakoe» le ba kong.

¹⁵ Kuya ga tjlä ba kong ga «Tjlapga, di lëp sök li twos bor kong sira, tja wodogro ame wlo, tja tek shäng di shik kjër jïshko ame wlo bakoe» le.

¹⁶ Kuya ga tjlë ba kong ga «Pja nom bop lanma wlokjrë. Wlënop ga tek söba» le.

¹⁷ Kuya walë lirë ga tjlë ba kong ga «Tja lanma drete» le.

Kuya ga tjlë ba kong ga «“Tja lanma drete” lëp shäng li, e lorop beke. ¹⁸ Jlökooyo ga pja lanmaga rayono öötong doglo shkëng (5) tjän, ga eerishko ga domer sök bop tjokli, e bop lanma llëme. Lëp shäng li, e lorop beke» le.

¹⁹ Kuya walë lirë ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, miydër ga pja Sbö tjlökwo laga. ²⁰ Borwa tjlapgaga Samaria so tek dënashko so li Sbö poshrëno dlup ëreshko. Gueniyo pjây judiógara tjlë ga “Sbö, e poshrëy wlo ga woyde ga shäryëy eshko Jerusalén kjokyo dey” lëmi eni» le.

²¹ Kuya ga tjlë ba kong ga «Tja tjlökwo kjrozong. Dbar tjwe kjwara ga Data Sbö poshrëmi wlo ga pjây tek dlup ëre go ame, pjây jek Jerusalén kjokyoshko ame bakoe. ²² Samaria sopga, Sbö poshrëmi löng li miydëmi löng llëme. Gueniyo tjawa judióga tjrëko no shäng kjlara, kjrara Sbörë ber no döga wlo. E kjïshko ga Sbö poshrërwa löng li, e miydërwa löng pjlúe. ²³ Gueniyo dbar tjwe kjwara ga ëye Data Sbö poshrëk woydë jlökoyo ga e poshrëya jlökoyo ba pjlúshko, Sbö Sëya go, woyde Sbörë sorë li eni. Ga dbar tjwe lër shäng li, e shrono tjän. ²⁴ Sbö, e sëya. E kjïshko ga woyde ga e poshrëy jlökoyo bi pjlúshko, ba Sëya go» le.

²⁵ Kuya ga tjlë ba kong ga «Miydër ga no pjluyo iche le Sbörë li tjwe.* Shrono ga llëbo tjeng kës li pjlollgweya borwa kong drete» le.

* **4:25** No pjluyo iche le Sbörë li, e kowëba Cristo bakoe.

²⁶ Kuya ga tjlë ba kong ga «Tjwe lëp shäng'li, e tja» le.

²⁷ E irgo ga Jesús oppinggaga shrono lok iröng obi. İya lok ga sök lan walë tjok ga yëy le erä, ga wotjlik lok ga «¿Llëye woyde? ¿Sök lan walë kjwe tjok llëno?» le, gueniyo kjakrokara lok ba kong llëme.

²⁸ Eshko ga ba di bapkwö iara walë lirë beno jong eshko, ga to jongya u lok arashko. Öötong shäng eshko ga tjlë nopga kong ga ²⁹ «Domer sök këm kjlara, tja, llëye shäryoror dö li, e miyde sök pjir, ga lara bor kong pjire. ¿No pjluyo ichara Sbörë shrono shäng li ero llëm? Pjäy tegö. Shji to ik» le.

³⁰ Kuya lok ga opshino to jek lok ba tjok, jongya Jesús sök lishko.

³¹ E wopro ga Jesús oppinggaga tjlë ba kong ga «Tjlapga no pingga, pja ios sira» le löng eni.

³² Kuya ga tjlë ba kong ga «Tja llëbo uako tjok, gueniyo llë miydëmi löng llëme» le.

³³ Kuya lok ga tjlë lok eng kong ga «¿Ëbo dli söno ba kongdo?» le.

³⁴ Gueniyo tjlë ba kong lok ga «Llëye woyde bor ichagarë ga shäryër le li, e shäryër woydë äär jong shäryoror pjir guing. Bor kong ga pak ëre, e bor dli wleni. ³⁵ Pjäy tjlë ga “Kjwe moglo pkëng (4) obi ga dwla bo shjiye” lëmi. Gueniyo lër bomi kong ga nopga tek tjeng kjwe izia. Nopga koshëy Sbö tjlökwo kjrë ame, tek löng Sbö tjlökwo kjrë eniwa tjok wlo.

³⁶ »Ëye dwla skok ga dburyo shaya. Ga dwla skozlong dbaryo ga dwla skogaga li löng wopjlu, dwla dgagaga tek dëdashko li löng wopjlu bakoe.

Sbö tjlökwo, e eni wleni bakoe. Ęye tjlökwo kjrono ga ber löng sē iyado Sbö tjok. Gueniyo eshko ga tjlökwo pjlöllgwegaga ba kong, kjre wlo 'li, e löng wopjlu, tjlökwo lagaga ba kong tek dēnashko 'li löng wopjlu bakoe. ³⁷ Oba tjlē ga “Kjlara dwla dguē, kjlara obi ba bo töng” lēba eni. Eni jlōe. ³⁸ Pjāy ichēr tjlökwo pjlöllgwek oba kong, kjrēba wlo. Gueniyo tek dēnashko ga nopga oblē öör löng tjlökwo lē oba kong. Ba pak 'li kjange. Ga llēbo weno pak shāryara lok kjīshko 'li, e beno bomi kong» le.

³⁹ Eshko ga Samaria sopga löng kjok eshko 'li mär beno löng Jesús go ara, llēye lara walē lirē ba kong 'li kjīshko. Tjlēno ga «Llēye shāryoror dö 'li, e miyde shāng pjir, ga lara bor kong pjire» lara ba kong 'lok eni. ⁴⁰ Eni ga öötong löng Jesús shwoy ga rokara ber sök ba tjok, ga beno sök eshko ba tjok dbar pjök. ⁴¹ Eshko ga nopga mär beno löng ba go ara obi, tjlökwo lara om go ba kong 'li kjīshko. ⁴² Eni ga tjlē 'lok walē 'li kong ga «Bām go ga tjawa mär Jesús go, llēye 'lorop borwa kong 'li kjīshko. Gueniyo kurorwa tjawarē om go shara. E kjīshko ga miydērwa pjlú ga nopga kjok ēre so döga 'li e» le.

Domer parkaga pjlu kong 'li wa poptara Jesúsde

⁴³ Dbar pjök irgo ga Jesús opshino to eshko dwayo jongya jong Galilea kjokyo. ⁴⁴ (Pjlara ga Jesús tjlē ga «Kjok kjone pogo ga Sbö tjlökwo laga, e iēba tjwlō ara. Gueniyo ba kjok om go lishko ga iēba tjwlō llēme» le eni.) ⁴⁵ Gueniyo kjupābā ga Jesús sök Jerusalén kjokyo, Israel tjēyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrēzlong dbaryoshko. Eshko ga llēbo iydēba llēm wleniyo shāryara ara. Galilea sopga kjone kjone

öör'löng eshko bako, ga llëye shäryara kës'li ñna'lok. E kjïshko ga Jesús öötong shäng Galilea kjokyoshko ga e wlokjrara'lok wopjlúe.

⁴⁶ Dbar kjwara ga Jesús jek öötong shäng Caná kjokyo jek obi. Caná kjokyo, e Galilea kjokyo obi, di kjlopswara beno kjillgwo bo dyo dbo ara kjupäbäshko'lishko. Domer shäng kjlara Capernaúm kjokyo, parkaga pñlu kong wleniyo. Wa buk kjlara swlo ara. ⁴⁷ Kuya domer'lrë ga Jesús shrono shäng Judea kjokyo dwayo ga jek öötong shäng ba shwoy ga tjlē ba kong ga «Bor wa swlo ara, buk wolontoe. Rokër bop kong sira ga pja jek bor tjok bor ushko, poptëp wlo» le.

⁴⁸ Kuya ga tjlē ba kong ga «Llëbo ñydëba llëm wleniyo shäryër bomi kong llëm ga pjäy mär bor go llëme» le.

⁴⁹ Kuya domer'lrë ga tjlē ba kong ga «Tjlapga, shji to jekdo, bor wa wolontë llëm obi tjok» le.

⁵⁰ Kuya ga tjlē ba kong ga «Pja nom bop ushko. Bop wa poptono tjän» le.

Kuya ga tjlökwo kjrara, ga toe. ⁵¹ Wëshko ga jëk shäng ääto ba ushko ga ba parkagaga tek'löng ba wlokjrë irbo, ga tjlē'lok ba kong ga «Tjlapga, bop wa, e poptono beno pjlúe!» le.

⁵² Kuya ga tjlē ba kong'lok ga «¿Kayo yonkë kjok orë?»

«Kjlik'li zeno kjupke dlo jöya kjwlëshko» le'lok ba kong.

⁵³ Eshko ga miydara domer'lrë ga Jesús tjlēno ga «Bop wa poptono tjän» lara ba kong'li, e dlöyo e go. Eni ga beno shäng mär Jesús go, ba pjeyoga löng ba ushko uunkong tjok.

⁵⁴ Jesús tek Judea kjokyo dwayo shrono shäng Galilea kjokyo irgo ga llëbo ÿydëba llëm wleniyo shäryara e tjok ga öötong pjloglo pjök tjän.

5

Woshtozlong dbaryo ga domer jëk llëm wleniyo poptara Jesúsde kjlara

¹ Öötong dbar shrëzlong dbaryo judíoga kong oblëshko ga Jesús jek öötong shäng Jerusalén kjokyo obi. ² Shji opzrëk jek Jerusalén kjokyo roshko u bäng bängyo ko Öng Wlëp Ushko So li goshko ga shji jek jëk sira wleni ga di bapkwö shäryak buk eshko kjwara kësbang, roshko di, arameo tjlökwo go ko Betzata. Ba kopshko ga u tjeng kjwo shkëng (5), di bapkwö li sor go pjribrie. ³⁻⁴ Swlopga oblë oblë tjeng töshko eshko ara, nopga kjok ïgö llëm wleniyo, nopga jëk llëm wleniyo, nopga dre kuga llëm wleniyo bakoe.* ⁵ Buk kjlara eshko jëk llëm wleniyo. E öötong lu pjloglo sak mya kjingsho kjwong (38). ⁶ Eni ga Jesús jek öötong shäng eshko ga buk li ïna, ga buk eshko öötong lu kop ara li miydara, ga tjlë ba kong ga «¿Pja poptë woydëre?»

⁷ «Tjlapga, di kjwe luywëshko ga tja oplong woydë ba roy, gueniyo tja kjimtaga ërë llëme. Tja drön ara, oplong om go wlo lërshko ga oblë oplono bor bäm go tjän» le.

* **5:3-4** Tek dënashko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë oblë ara. Ga kjone kjone tjlë ga «Swlopga oblë oblë tjeng töshko eshko ara, no kjok ïgö llëm wleniyo, no jëk llëm wleniyo, no dre kuga llëm wleniyo bakoe. Ga löng di buk li dgön koshë. Olö ga Sbö parkaga kjok dogo so ter tjwe kjlara, ga di buk li rorwe, dgön wlo. Eshko ga ëye opzrëk jer di li roshko bäm go ga poptë jekdo.»

⁸ Kuya ga tjlē ba kong ga «Pja kojōzong. Bop bukklo buk kjwe kjros, ga pja jēkzong» le ba kong. ⁹ Jekdo eshko ga poptono, ba bukklo buk li kjrara, ga jēktonge.

Eshko ga woshtozlong dbaryo. ¹⁰ Eni ga domer li iya judío tjlapgagarē lok ga tjlē lok ba kong ga «Eeri ga woshtozlong dbaryo. Bi bukklo, e sōy wlo ga äe» le.

¹¹ Kuya ga tjlē ba kong lok ga «Bor poptaga tjlēno bor kong ga “Bop bukklo kjwe kjros, ga pja jēkzong” lara bor kong eni» le.

¹² Eni ga tjlē lok ba kong ga «¿Laga ērē bop kong eni?» le. ¹³ Gueniyo e ē miydara llēm, poptono pjirshko ga Jesús opjneno jek nopga tjeng ara li tjrēko kjīshko.

¹⁴ E irgo ga domer li wlēna Jesúsdē öötong sök Sbö u zlong bäng, ga tjlē ba kong ga «Tja kuzong. Pja poptono beno shäng pjlúe. Gueniyo llēbo owa shäryēp ame, llēm ga llēbo wen bop kong owa e kjinmo kjwe» le. ¹⁵ Eshko ga domer li to ey dwayo, jek öötong shäng judío tjlapgaga shwoy, ga tjlē ba kong lok ga «Bor poptaga, e Jesús» le. ¹⁶ Eni ga llēbo shärye Jesúsdē eni woshtozlong dbaryo kjīshko ga opyono beno löng ba wloyo.

¹⁷ Gueniyo Jesús tjlē ba kong lok ga «Woshtozlong dbaryo emdē ga bor Data, e shäng parkē obi, ga tjara omshäryē eni bakoe» le. ¹⁸ Kuya lok ga iirkono ara ba kong. Woshtozlong dbaryo ga pak shärye enido dö llēm, Sbö, e kowara ba Data lara lishko ga miydara lok ga e opyono tjwlo Sbö dik layde shäng. E kjīshko ga zröya lok woydē ara anmoyō.

Sbö Wa, e ichaga ba Datarë

¹⁹ Eshko ga Jesús tjlë ba kong lok ga «Lër bomi kong jlökoyo ga llëye shärye Data Sbörë li, e shäryotë tja ba Wa ërerë döe. Llëbo shäryër bor woshko llëme. ²⁰ Tja woyde bor Datarë ara, ga llëbo tjeng kës shärye shäng li, e pïya bor kong drete. Ga llëbo pïya bor kong kësbang, ëre kjinmo anmoyö. ²¹ Æye wolono ga woshre Data Sbörë ber shäng së iröng obi. Eni wleni ga ëye iër woydë ber shäng së ga iër ber eni ga pjlú bakoe. ²² Ga ëye llgweya Data Sbörë ber shdungko wlo llëme. No llgweya iara beno shäng li, e tja. ²³ Shäryara eni, tja bangkjrëba wlo, e bangkjrëba sorë ga eni. Æye, tja bangkjre llëm ga bor ichaga bangkjre llëm bakoe.

²⁴ »Lër bomi kong jlökoyo ga ëye, bor tjlökwo kjrara, ga mâr bor ichaga go ga beno löng së iyado ba tjok, epga shdungko ame. Bäm go ga beno löng no wolono wleni, gueniyo iara beno löng së jlökoyo shara. ²⁵ Lër bomi kong jlökoyo ga dbar tjwe kjwara ga Sbö Wa ëre ybö kuya nopga wolono löng wleni lirë, ga ëye omtjlökwo kjrë ga ie Sbörë ber löng së jlökoyo shara. Ga dbar tjwe lër shäng li, e shrono tjän. ²⁶ Nopga ber tjeng së, e laga Data Sbörë eröe. Gueniyo ba Wa ëre iara beno ba laga eni bakoe. ²⁷ Ga dbo twara bor kong no llgwek ber shdungko wlo, tja shrono kjok dogo dwayo beno no kjïshko.

²⁸ »Pjây kong llëbo loror li, pjây opshgawë e kjïshko llëme. Dbar tjwe kjwara ga Sbö Wa ëre ybö kuya nopga wolono iak öötong tjeng sakshko lirë, ²⁹ ga woshrë, ga opshik lok tjeng lishko dwayo. Eshko ga ëye wolono löng llëbo pjlú shäryë wleniyo

ga woshrë ber tjeng së İyado Sbö tjok wlo, ga eye wolono löng llëbo owa shäryë wleniyo ga woshrë ber tjeng shdüya Sbörë wlo. ³⁰ Llëbo shäryër bor woshko llëme. No İlgwer, tja ichara ba İlgwek sorë li eni. İlgwershko ga woydër ga bor ichaga ber wopjlú bor tjok. E kjışhko ga llëye lër shäng'li, e bek lotë.

Tjłkwo lagaga Jesús kjışhko

³¹ »Tja tjłë bor kjışhko om go kjwe ga e tjwłö llëme. ³² Gueniyo shäng kjłara obi tjłë bor kjışhko, ga miydër ga llëye le li, e jlöe.

³³ »Pjăy nopga ichono llëbo kjakrokë Juan kong, ga llëye lara bomi kong'li, e jlöe. ³⁴ Bor kong ga tjłkwo lara norë'li, e tjwłö llëme. Gueniyo lër shäng bomi kong, ba tjłkwo kjrëmi wlo, pjăy dăr e go wlo. ³⁵ Juan Sbö tjłkwo lono shäng bomi kong, iök jong shjiy wleni, ga pjăy beno löng wopjlú ba kăă li goshko dbar kjwöbö.

³⁶ »Gueniyo llëbo shäryër kësbanqe. Shäryër eni, tja ichara Data Sbörë ba shäryë kjışhko. Miydëmi e go ga tja ichaga erë. Eni ga bor tjłkwo tjwłö ara, tjłkwo lara Juandë bor kjışhko li kjinmo.

³⁷ »Tja ichara Data Sbörë, ga tjłëno bor kjışhko bakoe. Gueniyo e İmirë llëm, ba tjłë li kumirë llëm bakoe. ³⁸ Ba tjłkwo kumi woydë llëme. Tja ichara ba lë bomi kong, gueniyo pjăy măr woydë bor go llëme.

³⁹ »Pjăy opping Sbö kjibokwoyo go ara, pjăy opping äär ber löng së İyado Sbö tjok wlo. Ga llëbo tak lok ara eshko bor kjışhko. ⁴⁰ Eni ëmdë ga pjăy ber löng së İyado Sbö tjok wlo ga pjăy măr woydë bor go llëme.

⁴¹ »Tja poshrëkoba li, e bor kong ga tjwlõ llëme. ⁴² Miydër pjłú ga Sbö woydëmi llëme. ⁴³ Tja ichaga bor Datarë, ga tja shrono shäng na, gueniyo tja tjłokwo kjrëmi woydë llëme. Gueniyo oblë tjwayde shäng ba woshko kjwe ga era tjłokwo kjrëmi owa llëme. ⁴⁴ Woydëmi ga oba ber lõng wopjłú bomi tjok, gueniyo Sbö sök kjlaraso li ber wopjłú bomi tjok li, e bomi kong ga llëno llëme. ¿Eni ga tja tjłokwo kjrëmi sorëro?

⁴⁵ »Gueniyo pjäy rotaga Data Sbö kong li, e tja llëme. Bomi rotaga, e Moisés. Pjäy mär lõng tjłokwo tara li go lëmi. ⁴⁶ Ga tjłokwo li tara bor kjışhko. Eni ga ba tjłokwo li kjroromi jlökoyo kjwe ga bor tjłokwo kjroromi bakoe. ⁴⁷ ¿Gueniyo ba tjłokwo tara pjang li kjroromi llëm kuzong ga bor tjłokwo kjrëmi sorëro?» le.

6

Jesús nopga sëno doglo sak dbäw dbäw pjloglo shkëng (5,000)

¹ E irgo ga Jesús jek dipzono öötong shäng di bäng buk kësbang, shkung, so dlung kjoyo ko Galilea kjwo kalëkong. Di bäng li ko Tiberias bakoe. ² Eshko ga nopga jëk lõng ara ba tjok, llëbo İydëba llëm wleniyo shärye shäng ara li İna lok kjışhko. ³ Ga Jesús jem öötong wloktong sök dlup jong kjwara eshko li go ba oppinggaga tjok. ⁴ Eshko dbaryo ga Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklo judioga kong li döröe.

⁵ Eshko ga nopga tëm lõng träk llëm ba shwoy li kop İya ga tjłë Felipe kong ga «¿Shji dli tjwlëk oba lõng kës tëm tjeng kjwe kong kjone?» le. ⁶ Llëye

shärye eshko li miydara shäng pjir tjän, gueniyo lara ba kong eni, ba tjlïkkïlo, dborye sorë kuya wlo.

⁷ Eni ga Felipe tjlë ba kong ga «Kjwepga kjwe sëy uunkong wlo ga woyde ga dbur bayo domer parkono dbargwo sak dbäw pjloglo pjök (200) äska wleni. Shäryoroy eni ëmdë ga dliyo shdöy sira sira ga pjitënge» le.

⁸ Eshko ga ba oppingga kjlara obi ko Andrés, Simón Pedro lëng li tjlë ba kong ga ⁹ «Kjwozirwa shäng jüshko kjlara, pjlung shosho suk pjir tjeng kjwo shkëng (5), mã tjeng do pjök bakoe. ¿Gueniyo kjwe llëno oba löng kës kjwe kong?» le.

¹⁰ Kuya Jesúsdë ga tjlë ba oppinggaga kong ga «Nopga kjwe ichozï wlar tjeng töshko» le. Eni ga ichara lok wloktong tjeng shkwamsho ara eshko li kjing go. Domerga tjeng eshko doglo sak dbäw dbäw pjloglo shkëng (5,000) dik.

¹¹ Pjir ga pjlung shosho suk pjir kjwo shkëng (5) li kjrara Jesúsdë, ga tjlë Sbö kong ga «Tjawa kong dli tworop ëre. Tjawa ber wopjlú bop tjok e kjïshko» le. E irgo ga pjlung shosho li shdöra nopga sirkeno tjeng kës li kong, woydara lok bayo kjöm ga eni. Ga shäryara eni mã li tjok bakoe.

¹² Nopga uunkong iono beno löng bö tjung, wopjlú irgo ga Jesús tjlë ba oppinggaga kong ga «Worbo tömi, opzang llëm wlo» le ba kong. ¹³ Eni ga pjlung shosho li worbo töna lok shing roshko, beno tjeng shing kjwo sak kjwara kjingsho pjök (12), tjung tjunge.

¹⁴ Llëbo İydëba llëm wleniyo shäryara Jesúsdë li İya nopga tjeng lirë ga tjlë lok ëng kong ga «Jlökoyo ga Sbö tjlökwo laga tjwe wlo li kjwe» le. ¹⁵ Ga wotjlik

lok ga shaya, iche ber sök ba pjluyo dbo go wlo le. E miydara Jesúsde pjir kuzong ga opshino jem llögong sit, ber sök tjoksa wlo.

Jesús jëktong di kjing go

¹⁶⁻¹⁷ Kajok ro zoktong irgo ga ba oppinggaga jer dlup li go dwayo öötong di bäng buk kësbang'li sor go. Eshko ga Jesús tjwayde llëm obishko ga opyono jem lok kjoyong roshko, jek dipzë löng Capernaúm kjokyo wlo'le, di bäng buk kësbang'li kjwo kalëkong.

¹⁸ Jek löng kjoyong roshkoshko ga pjluk shrono dbo ara, di iöya ara bakoe.

¹⁹ Jek löng kjoyong roshguë wop ara, öötong löng di bäng roworbëshko* ga Jesús iya lok ga tek jëk shäng di li kjing go, ba kjoyong jek pjang li shwo lëkong, ga bangkjrara lok ara. ²⁰ Eshko ga tjlä ba kong lok ga «¡Tja li jekdo shäng! Llëye bangkjrëmi llëme» le. ²¹ Kuya lok ga wlokjrara lok kjoyong li roshko. Jekdo eshko ga ba kjoyong öötong pjang di bäng li kjako, äär woydë lok kjone lishko.

²² Nopga beno tjeng di bäng kjwo kalëkong'li om-miydono ga Jesús oppinggaga briktong lok kjoyong kjlara roshko, ga Jesús to jek ba tjok llëme. Ga kjoyong oblëra drete. Wëshko ga ²³ kjoyong tek lok kjlöbö Tiberias kjokyo dwayo, shrono tjeng nopga iono kjupkeshko li shtoyoshko. ²⁴ Ga miydara lok ga Jesús sök llëm, ba oppinggaga löng llëmshko ga opyono lok kjoyong roshko, ga to dipzono jek Capernaúm kjokyo, Jesús wlëk.

Dli, shji ie ber löng së ÿyado Sbö tjok li, e Jesús

* **6:19** Di bäng li sor go äär ba roworbëshko wlo ga e wop kilómetro shkëng (5) dik.

25 Öötong löng di kjwo kalëkong ga wlëna lok, ga tjlë lok ba kong ga «Tjlapga no pingga, ¿pja tjwe shäng na llonoshko?»

26 «Lër bomi kong jlökoyo ga tja wlëmi löng, pjây iono bö tjung, wopjlú kjishko erä. Gueniyo llëbo ÿdëba llëm wleniyo shäryoror'li, e llë'loklo miydëmi löng llëme. 27 Pjây parkë dli srer wleniyo kjishko llëme. Pjây parkë dli srer llëm wleniyo kjishko dey, uoromi ga pjây ie ber löng së ÿyado Sbö tjok wleniyo. No to ter kjok dogo dwayo ëre, tja ichaga Data Sbörë, ga dli ëre twaga bomi kong'li, e tja» le.

28 Eni ga tjlë lok ba kong ga «¿Pak woyde Sbörë ga shäryërwa le li llë? ¿Llëye shäryërwa ga pjlú, Sbö ber wopjlú borwa tjok wlo?»

29 «Tja ichaga erë, ga pak woyde ga shäryëmi'le'li, e ëre: Pjây mär ber löng bor go» le.

30 Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Tjawa mär ber löng bop go wlo ga woydërwa ga llëbo ÿdëba llëm wleniyo shäryëp borwa kong, ïnwa wlo. ¿Llëye shäryëp ga pjlú? 31 Borwa tjlapgaga tek dënashko so löng kjok dogro no llëmshko ga *maná* uara lok eshko, tak pjang Sbö tjlökwo go sorë li eni. Tjlë ga “Dli twara ba kong kjok dogo dwayo”† le.

32 Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Pjây wotjlík ga dli lëmi löng li twaga Moisésdë bomi kong kjok dogo dwayo lëmi. Gueniyo lër bomi kong jlökoyo ga e eni llëme. E twaga bor Datarë bomi kong. Dli jlökoyo ter tjwe kjok dogo dwayo twaga li e. 33 Dli twe li, kjlara ichak Sbörë ter shrono shäng kjok dogo dwayo, nopga löng kjok ëre kjing go ie ber löng së ÿyado ba tjok wlo li e» le.

† 6:31 Éxodo 16.4; Nehemías 9.15; Salmo 78.24-25.

³⁴ Eni ga tjlë lok ba kong ga «Tjlapga, dli lëp shäng li twos borwa kong ñyado» le.

³⁵ Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Dli, e uoromi ga pjäy ie ber löng së ñyado Sbö tjok wleniyo li, e tja. Èye tjwe ber bor tjok wlo, ga mär bor go ga ber pjlrö ame, e ber wodogro ame bakoe. ³⁶ Gueniyo tja ñnoma ëmdë ga pjäy mär bor go llëm, loror bomi kong sorë li eni. ³⁷ Nopga twara Data Sbörë beno bor kong kës li, e tjwe ber tjeng bor tjok wlo. Ga èye tjwe ber bor tjok wlo ga wlokrër uunkong, “Llëme” lër ë kong llëme.

³⁸ »Tja ter shrono shäng kjok dogo dwayo, llëbo shäryër bor woshko wlo llëme. Tja ichara bor Datarë shrono shäng llëye woyde ga shäryër le li, e shäryotë. ³⁹ Ga llëye woyde bor ichagarë li, e ère: Kjok pjir dbaryoshko ga nopga twara beno tjeng bor kong kës li woshrër iröng obi, jer kjlara llëm wlo. ⁴⁰ Woyde bor Datarë ga èye ba Wa ère tjlokwo kjrë, ga mär bor go ga ber löng së ñyado ba tjok. Eni ga epga woshrër uunkong iröng obi kjok pjir dbaryo lishko» le.

⁴¹ Kuya judíoga löng lirë ga Jesús läywara lok owa, «Dli ter shrono kjok dogo dwayo li tja» lara li kjishko. ⁴² Tjlë lok ëng kong ga «¿Domer kjwe Jesús llëmdo? ¿Data José llëmdo? Ba data, mekö, e miydërwa pjlué. ¿“Tja ter shrono shäng kjok dogo dwayo” le sorëro?» le.

⁴³ Kuya Jesúsde ga tjlë ba kong lok ga «Tja läywëmi ëng kong eni kjër llëme. ⁴⁴ Tja ichaga Data Sbörë. Ga èye ichara ber bor tjok wlo llëm ga tjwe ber bor tjok wlo ga äe. Gueniyo èye tjwe ber bor tjok wlo ga woshrër iröng obi kjok pjir

dbaryo lishko. ⁴⁵ Tjłkwo tara Sbö tjłkwo laga tek dēnashko so kjararē beno pjang eni: “Llono ga nopga uunkong pīya Sbörē om go.”† Eni ga ēye Data Sbö tjłkwo kuno, ga llē loklo miydara ga tjwe ber tjeng bor tjok uunkong.

⁴⁶ »Data Sbö, e ĩga ērē llēme. Gueniyo to ter ba shwoy dwayo ērera omīno erōe. ⁴⁷ Lēr bomi kong jlōkoyo ga ēye mār bor go ga ber lōng sē ĩyado Sbö tjok uunkong.

⁴⁸ »Dli, e uoromi ga pjāy ie ber lōng sē ĩyado Sbö tjok wleniyo li, e tja. ⁴⁹ Bomi tjlapgaga tek dēnashko so lōng kjok dogro no llēmshko ga *maná* uara lok eshko. Eni ěmdē ga wolono uunkong. ⁵⁰ Gueniyo dli ter shrono kjok dogo dwayo wleniyo lira, ēye omuono ga wolon llēme. ⁵¹ Dli ter shrono kjok dogo dwayo li, e tja. Ęye omuono ga ber lōng sē ĩyado Sbö tjok. Dli lēr shāng li, e bor sho lotē. E twēr nopga lōng kjok ēre kjing go kēs li kong, āār ber lōng sē ĩyado Sbö tjok wlo» le.

⁵² Kuya judíoga lōng lirē ga ěng lono lok kar kar ěng tjok. Tjlē lok ga «¿Domer kjwe, llē laydero? ¿Shji iche ba sho uē le, e sorēro?» le lok eni.

⁵³ Kuya Jesús dē ga tjłē ba kong lok ga «Lēr bomi kong jlōkoyo ga pjāy ber lōng sē jlōkoyo wlo ga no to ter kjok dogo dwayo ēre sho uēmi, srēng iēmi kjuwe. ⁵⁴ Ga ēye omshāryono eni ga woshrēr irōng obi kjok pjir dbaryo lishko, ga ber sōk sē ĩyado Sbö tjok. ⁵⁵ Dli jlōkoyo lēr shāng li, e bor sho. Llēbo iēy wlo jlōkoyo li, e bor srēng. ⁵⁶ Ęye bor sho uono, bor srēng iono ga beno sōk bor tjok, ga tja beno sōk ba tjok, no kjaraso wleni.

† 6:45 Isaías 54.13.

⁵⁷ »Data Sbö sök sē, ga tja sök sē ba kjīshko. Tja ichara shrono shäng na, ga ěye mär bor sho go ga ber löng sē jlōkoyo bor kjīshko. ⁵⁸ Bomi tjlapgaga tek dēnashko so *maná* uono lok, ga wolonoe. Dli ter shrono kjok dogo dwayo li, e so e kjoyo llēme. Ěye dli lēr shäng li uono ga ber löng sē ĩyado Sbö tjok» le.

⁵⁹ Llēbo tjeng kēs ěre lara Jesúsdē shäng oba kong Capernaúm kjokyo, judíoga syō uyo jong eshko li roshko.

Jesús oppinggaga ba rayono lok ara

⁶⁰ Kuya ba oppinggaga tjeng eshko lirē ga epga ara tjlē lok ěng kong ga «Tjlōkwo le shäng li, e kjrēy wlo ga kjange. Ěye omkjrē ga pjlúro?» le.

⁶¹ Llēye le löng li miyde Jesúsdē shäng pjir, ga tjlē ba kong lok ga «ĚTjlōkwo lēr shäng li, e bomi barwoklore? ⁶² ĚNo to ter kjok dogo dwayo ěre jem eshko iröng obi li ĩnomi wleni ga llēye lēmi eshko? ⁶³ Nopga ber löng sē laga Sbö Sēyarē, llēye shārye norē om go ga äe. Ga tjlōkwo lēr shäng bomi kong li, e Sbö Sēya ĩ. E kjīshko ga tjlōkwo kjrromi wleni ga pjāy beno löng sē ĩyado Sbö tjok. ⁶⁴ Gueniyo pjāy kjong kjong mär woydē bor go llēme» le. Ěye mär ber löng ba go llēm li ě, ba soynega shäng li ě, e miyde shäng pjir tek dāmārshko. Lara eni e kjīshko. ⁶⁵ Ěirgo ga tjlē ba kong lok ga «Tja tjlēno bomi kong ga “Ěye ichara Data Sbörē ber bor tjok wlo llēm ga tjwe ber bor tjok wlo ga äe” loror eni e kjīshko» le.

⁶⁶ Kuya ba tjlōkwo kjragaga tjeng eshko lirē ga epga ara shdōktong to lok, jēktong lok Jesús tjok ame.

⁶⁷ Eshko ga Jesús tjlë ba oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li kong ga «¿Pjãý ëmdë ga toe woydë bakore?» le.

⁶⁸ Kuya Pedrorë ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, tjawa ber löng së ñyado Sbö tjok wlo ga bop tjlökwö kjrorwarë. ¿Eni ga pja rayororwa kjwe ga tjawa mär ber löng ë go? ⁶⁹ Bop tjlökwö kjrorwarë. Ga miydërwa ga pja iak beno shäng dboy Sbö kong» le.

⁷⁰ Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Pjãý doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) kjraga tjarë llëmdo? Eni ëmdë ga pjãý kjlara wotjlik Á wleni» le. ⁷¹ Lara eni li, e Judas layde shäng. E Simón Iscariote wa. Judas, e Jesús oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) li kjlarayo, gueniyo Jesús soynena, iara beno tjeng ba wloyoga wloshko.

7

Jesús to jek judíoga löng u shäryak öng kwota go dbaryo li shrëk

¹ E irgo ga Jesús to jek shäng kjok shto oblë oblë Galilea kjokyo. Gueniyo Judea kjokyo ga judíoga löng ba wlëk, zröya lok wlo le. E kjishko ga jek woydë eshko llëme. ² Eshko dbaryo ga judíoga löng u shäryak öng kwota go dbaryo li döröe. ³ Eni ga Jesús lëmgä tjlë ba kong ga «Pja nom jek Judea kjokyo, llëbo ñydëba llëm wleniyo shäryëp shäng li ñya bop oppinggaga tjeng eshko lirë bako wlo. ⁴ Woydëy ga llëbo shäryëy li miydëba wlo ga shäryëy lütshko wlo ga äe. Eni ga llëbo shäryëp shäng li, e shäryos oba uunkong bokshto, pja ë miydëba wlo» le. ⁵ Lara lok eni, epga ba lëmgä ëmdë ga mätë ba go llëm obi kjishko.

⁶ Kuya ga tjlē ba kong lok ga «Pjāy jek eshko woydēmi llono ga eni. Gueniyo tja dbaryo äätē llēm obi. ⁷ Nopga Sbō miydē llēm wleniyo, pjāy iywa lok shjiktēng llēme. Gueniyo tjara iywa lok shjiktēng, llēbo shārye lōng li, e owa lēr shāng ba kong kjīshko. ⁸ Pjāy to dbar li shrök. Tjara jek llēm obi, tja dbaryo äätē llēm obi kjīshko» le, ⁹ ga beno sök eshko Galilea kjokyo.

¹⁰ Gueniyo ba lēmga brikotong pjir irgo ga jek öötong shāng eshko, lütshko wleni, miydēba llēm wlo.

¹¹ Eshko ga wlēya judío tjlapgagarē lōng, ga tjlē ga «¿Domer, e kwonllo?» le lōng èng kong eni.

¹² Nopga lōng eshko li Jesús lanyotkē lōng ara. Kjong kjong tjlē ga «Domer, e pjlúe» le. Kjong kjong obi tjlē ga «Eni llēme. Shāng oba jyāpgwē eröe» le. ¹³ Eni èmdē ga judío tjlapgaga bangkjre lok ara. E kjīshko ga Jesús lanyotke lok lütshko erö, kuya lok llēm wlo.

Jesús oba pino

¹⁴ Dbar li shrökoba äär jong sondē kjwara, ga öötong dbar bëy wleni ga Jesús opzrēno jek öötong shāng oba ping Sbō u zlong bāng kjwlēe. ¹⁵ Kuya judío tjlapgagarē ga beno lōng sēya llēm, ga tjlē lok èng kong ga «Domer kjwe oppino llēme. ¿Eni ga kjok miydē ara kjweni sorero?» le lok eni.

¹⁶ Llēye le lōng li miyde Jesúsde shāng pjir, ga tjlē ba kong lok ga «Tjlökwo lēr shāng bomi kong ère, e laga tjarē llēm, e laga bor ichagarē. ¹⁷ Tjlökwo li laga tjarère, de laga Sbörē, e miydaga Sbō kolagaga lōng lirē. ¹⁸ Èye tjlökwo lē ba woshko ga opyē woydē ber pjlú oba bokso eröe. Gueniyo èye opyē woydē

ber pjlú ba ichaga bokso ga tjlökwo bek li layde, jyõ le llême. ¹⁹ ¿Kjok llgwekklo twara Moisésdë beno bomi kong dënashko llëmdo? Eni ëmdë ga pjây omkolë llême. ¿Eni ga tja zrömi woýdë egaro?»

²⁰ «¿Pja skwëro? Pja goshko Ä sëya kjlara. ¿Pja zröga ërë lëpdo?» le ba kong.

²¹ Kuya ga tjlë ba kong ga «Woshtozlong dbaryo ga llëbo ïydëba llëm wleniyo shäryoror bomi kong kjrina, ga pjây beno löng sëya llême. ²² Dënashko ga pjây ichara Moisésdë bomi wapga domerga doyo jyã të. (Ichaga Moisésdë jlökoyo, gueniyo soyara bomi tjlapgaga tek dënashko so tjwlö ara lirë bäm go.) Pjây ichara eni kuzong ga bomi wapga äär dbargwo kjwong (8) ga doyo jyã tëmi, woshtozlong dbaryo ëmdë ga shäryëmi eni. ²³ ¿Eni ga shäryëmi eshko dbaryo, kjok llgwekklo tara Moisésdë pjang li shäryëmi wlo ga no poptoror ey dbaryoshko ga pjây iirkono ara bor kong ega? ²⁴ No llgwemishko ga llgwemi llëbo ïmi li go ame, llgwemi bek shara» le.

²⁵ Kuya Jerusalén sopga löng lirë ga kjong kjong tjlë ëng kong ga «¿Domer wlëkoba löng, zrökoba wlo li shäng kjwe llëmdo? ²⁶ Shäng tjlökwo lë oba uunkong boksho, ga kong llëye le bi ichagagarë ba kong llême. ¿Miydara lok ga no pjluyo iche le Sbörë li kjwe jlöe le lëpde? ²⁷ Gueniyo no pjluyo iche le Sbörë li tjweshko ga e kjone so miydaga ërë llême. Domer kjwera kjone so miydërwa pjlú» le löng eni.

²⁸ E wopro ga Jesús shäng oba ping Sbö u zlong bäng. Llëye le löng li kuya ga tjlë ba kong lok dbo go ga «Tja ë miydëmi lëmi löng eni. Tja kjone

so miydëmi lëmi löng eni bakoe. Gueniyo tja ëre shrono shäng bor woshko llëme. Tja ichaga tjok. Tjllökwo bek laga li e. Era miydëmi löng llëme. ²⁹ Gueniyo tjara tek ba shwoy dwayo, ga tja ichaga erë. E kjïshko ga e miydër pjluë» le.

³⁰ Eshko ga shaya lok woydë, gueniyo ba dbaryo äätë llëm obi kjïshko ga to porwara lok llëme. ³¹ Eni ëmdë ga nopga tjeng eshko li tjrëko ga nopga ara beno löng mär ba go. Tjlë löng ga «¿No pjluo iche le Sbörë li shronoshko ga llëbo ÿydëba llëm wleniyo shärye domer kjwe kjinmo sorëro?» le löng eni.

Nopga ichara fariseogarë Jesús shak le

³² Jesús lanyotkëba sorë li roy kura fariseogarë, ga töno lok syõshtaga kägäyoga tjok. E irgo ga Sbö u dagaga ichara lok kjllöbö ba shak. ³³ Öötong jek löng ba shwoy ga Jesús tjllë löng li kong ga «Tja ber sök bomi tjok dbar kjwöbö döe. E irgo ga tja to iröng bor ichaga sök lishko. ³⁴ Eshko ga tja wlëmi löng kjër ga tja wlëmi llëm, tja öötong sök lishko ga pjäy äär eshko ga ä kjïshko» le.

³⁵ Kuya judíoga löng lirë ga tjllë lok ëng kong ga «¿Wlëy ga äe le li, e sorëro? ¿Jongya kjok shto oblë oblë, judíoga shdöktong öötong löng tjëyoga oblë oblë tjrëko lishko, nopga judío llëm wleniyo ping wlo lëpde? ³⁶ ¿Tjllë ga “Tja wlëmi löng kjër ga tja wlëmi llëm, tja öötong sök lishko ga pjäy äär eshko ga ä kjïshko” le shäng li llë layde?» le.

Di tur ri ri bi roy dwayo

³⁷ E irgo ga dbar shrëzlong dbaryo pjirzlong dbaryo li öötonge. Dbar eshko li tjwllö ara anmoyö lëba. Eshko dbaryo ga Jesús kojono shäng kojong,

ga tjlë dbo go ga «Ëye wodogro ga tek bor shwoy, di twër ba kong li ie wlo. ³⁸ Ëye mär bor go ga ber shäng di jong tur ri ri ba roy dwayo wleni, e iaga ërë ga ber löng së ÿyado Sbö tjok, tak pjang Sbö tjlökwo go sorë li eni» le. ³⁹ (Di li, e Sbö Sëya loklo. Ëye mär ba go ga kong Sbö Sëya twe ber ba go wlo layde. Eshko dbaryo ga Jesús äätë ber sök kësbang, tjwlö ara kjok dogo llëm obi. E kjïshko ga Sbö Sëya twayde llëm obi.)

Nopga shdöktong beno wotjlik oblë oblë

⁴⁰ Kuya löng lirë ga kjong kjong tjlë ga «Jlökoyo ga Sbö tjlökwo laga tjwe lëba li kjwe» le. ⁴¹ Kjong kjong tjlë ga «No pjluo iche le Sbörë li kjwe» le. Kjong kjong obi tjlë ga «Eni llëme. No pjluo iche le Sbörë li wen tjwe Galilea kjokyo dwayo llëme. ⁴² Sbö tjlökwo tak pjang li tjlë ga e David tjëyo, e ber Belén so, David weno buk lishko» le. ⁴³ Eni ga nopga shdöktong beno wotjlik oblë oblë Jesús kjïshko. ⁴⁴ Kjong kjong omshak woydë, gueniyo porwara lok llëme.

Judío tjlapgaga Jesús tjlökwo kjrono llëme

⁴⁵ E irgo ga Sbö u dagaga ichara löng li to jek lok ba ichagaga löng lishko iröng obi. ÿya ba ichagagarë lok ga tjlë ba kong lok ga «¿Söromi llëm ega?» le syöshtaga kägäyoga, fariseoga lirë eni.

⁴⁶ Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Ëye tjlë wolëso eni li kurwarë llëme» le.

⁴⁷ Eni ga fariseoga tjlë ba kong lok ga «¿Pjây ëmdë ga jyäpgwara bakore? ⁴⁸ Shji judío ichagaga, fariseoga, shji mär ba go kjlara llëme. ⁴⁹ Ba tjlökwo

kjragaga löng li, kjok llgwekklo tara Moisésdë li miyde löng llëme. Epga shdungko» le.

⁵⁰ Eshko ga fariseo shäng kjlara ko Nicodemo. Pjlara ga öör lan Jesús tjok. Eshko ga tjlä löng li kong ga ⁵¹ «Tjläkwö tak pjang bi kjok llgwekklo go tjlä ga ëye rotaraba ga kjakrokëy ba kong, llëye shäryara li, e llë miydëy yötso wlo, ga shdüydë eshko kjwlä jä» le.

⁵² Kuya lok ga tjlä ba kong ga «¿Pja ëmdë ga Galilea soro? Sbö tjläkwö tak pjang kjibokwo go li is yötso. Miydëp e go ga Sbö tjläkwö laga wen tjwe Galilea kjokyo dwayo llëme» le. ⁵³ E irgo ga töno löng eshko li to jongya lok ba ushko.

8

*Walë llëbo owa shäryaga wleniyo söraba öötong shäng Jesús bokshto kjlara**

¹ E irgo ga Jesús jem Olivos dlupyö. ² Wëshko kjok shröngto ga jer öötong shäng Sbö u zlong bäng obi. Eshko ga nopga shrono löng ara ba shwoy, ga Jesús wloktong sök ba ping eshko.

³ E wopro ga no pinggaga kjok llgwekklo tara Moisésdë li go, fariseoga, e tek löng kjläbö eshko. Walë tek söra lok kjlara. Walë li wlënaba buk domer tjok, gueniyo domer, e ba lanma llëme. Öötong löng eshko ga walë li iara lok beno shäng nopga löng li bokshto, ⁴ ga tjlä lok Jesús kong ga «Tjläpaga no pingga, walë kjwe wlënaba buk domer tjok, gueniyo domer, e ba lanma llëme.

* **8:** Tek dënashko ga kjibokwo ëre jyä shiraba oblë oblë ara. Ga Juan 7.53-8.11 wen pjang kjibokwo këguë anmoyö li go llëme.

⁵ Kjuk ilgwekklo go ga shji ichara Moisésdë walë kjweniyo lök ak go, zröy wlo. ¿Llëye lëp eshko?» le.
⁶ Lara lok eni, Jesús tjlīya wlo, rote lok llëye le li go wlo.

Kuya Jesúsde ga dboryara llëme. Kujono shäng llëbo të klung kjing go ba sakkwo go. ⁷ Ga kjakroke lok ba kong kjër kuzong ga kojono iröng, ga tjlë ba kong lok ga «Pjāy kjone dey ga kumi ga pjlo bek, llëbo owa shäryaga llëm wleniyo ga akkwo kjrëmi kjwara ga walë kjwe lözi e go bäm go» le, ⁸ ga kujono shäng llëbo të klung kjing go ba sakkwo go jek obi.

⁹ Kuya nopga tjeng lirë ga brik lok kjlara kjlara, këkboga äär jong dwlasga go. To pjir ga walë li beno shäng Jesús tjok eröe. ¹⁰ Eshko ga Jesús kojongö shäng, ga tjlë ba kong ga «¿Bop rotaga tjwe löng yë kwonllo? ¿Pja shduna lok llëmde?»

¹¹ «Llëme, Tjlapga. Tja shduna lok llëme» le ba kong.

Kuya ga tjlë ba kong ga «Tja ëmdë ga pja shdun llëm bakoe. Eni ga pja nomo. Gueniyo ga llëbo owa shäryëp ame» le.

Jesús tjlëno ba kjīshko om go

¹² E irgo ga Jesús tjlëno nopga kong obi. Tjlë ga «Tja so iök jong shjiy nopga kjok ëre so kong kjoyo, kjok miyde lok ara wlo. Ëye jëk shäng bor tjok ga jëk kjok ro sī roy wleni ame. Era jëk iök shjiy li tjok wleni, kjok īgö wëllë wlo, ga beno shäng sē iyado Sbö tjok» le.

¹³ Kuya fariseogarë lok ga tjlë ba kong ga «Pja tjlë shäng bop kjīshko om go erä. E kjīshko ga bop

tjlōkwo tjwlō llēme. Woyde ga laga oblērē bop kjīshko dey» le.

¹⁴ Kuya ga tjlē ba kong ga «Tja tjlē shāng bor kjīshko ëmdē ga tjlōkwo lēr shāng li, e jlō, tja tjwe kjone dwayo, tja jek kjone, e miydēr shāng pjlu kjīshko. Gueniyo pjāyda ommydē llēme. ¹⁵ Pjāy no llgwek, nopga kjok ēre so ī dik. Gueniyo tjara no llgwek llēme. ¹⁶ Llgweror kjwe ga shāryoror bor woshko llēm, shāryoror Data Sbō, bor ichaga li tjok. E kjīshko ga llgweror kjwe ga kjwe beno beke. ¹⁷ Bomi kjok llgwekklo tak pjang li tjlē ga ēye llgwey wlo ga woyde ga nopga wlēy do pjok omīno, omlē jong eni wleniyo. Enira llgwey ga pjluē. ¹⁸ Tjlōkwo lagaga bor kjīshko li tjeng do pjok eni bakoe. Kjlara li tja, kjlara li Data Sbō, bor ichaga. Tjawa pjōyīkong tjlēno bor kjīshko beke» le.

¹⁹ Kuya lok ga tjlē ba kong ga «¿Bop data lēp li sök kjone?»

«Tja ē miydēmi lōng llēme. Miydoromi kjwe ga bor Data li ē miydēmi bakoe» le ba kong. ²⁰ Lara shāng eni Sbō u zlong bāng, dbur twozlong shtoyo lishko. Gueniyo eshko ga ba dbaryo āātē llēm obi kjīshko ga to sharaba llēme.

²¹ Eshko ga tjlēno nopga kong jek pjlara obi. Tjlē ga «Tja toe. E irgo ga tja wlēmi, gueniyo pjāy wolon ber lōng owa pjang bomi go lōna Sbōrē llēm li tjok. Ga tja oōtong sök lishko ga pjāy āār eshko ga āe» le.

²² Kuya judío tjlapgaga tjeng lirē ga tjlē lok ēng kong ga «¿Tjlē shāng ga “Tja oōtong sök lishko ga pjāy āār eshko ga āe” le shāng li llē layde? ¿Domer kjwe opzrök woydē layde shāngde?» le lok eni.

²³ Gueniyo tjlë ba kong lok obi ga «Pjãy kjok töshko ëre so, gueniyo tjara kjok dogo so. Pjãy wotjlik nopga kjok ëre so dik, gueniyo tjara wotjlik eni llëme. ²⁴ «Pjãy wolon ber löng owa pjang bomi go löna Sbörë llëm li tjok» loror bomi kong e kjïshko. Tjlökwo lër shäng bor kjïshko li kjrëmi llëm ga pjãy wolon ber löng owa pjang bomi go löna Sbörë llëm li tjok jlökoyo» le.

²⁵ Kuya lok ga tjlë ba kong ga «¿Eni ga pja ëro?»

«Tja ë loror bomi kong tek dämärshko li tja. ²⁶ Tja tjlë woydë bomi kong ara, llëbo owa shäryëmi löng li kjïshko. Gueniyo lër bor woshko llëme. Bor ichaga tjlë bek iyado, ga tjlökwo lara bor kong li, e lotë nopga kjok ëre so kong» le.

²⁷ Tjlëno shäng ba ichaga kjïshkoshko ga ba Data sök kjok dogo li layde shäng, gueniyo miydara lok llëme. ²⁸ Eni ga tjlë ba kong lok jek obi ga «No to ter kjok dogo dwayo ëre poyonomi pjang kjomoshko ga tja ë miydëmi eshko, ga llëbo shäryër bor woshko llëm, tja pina bor Datarë sorë li lotë shäng, e miydëmi eshko bakoe. ²⁹ Bor ichaga, e shäng bor tjok, tja raye llëm, llëbo woyde li shäryër iyado kjïshko» le. ³⁰ Kuya nopga tjeng eshko lirë ga nopga ara beno löng mär ba go.

Abraham tjëyoga

³¹ Eshko ga Jesús tjlëno judíoga mär beno löng ba go löng li kong. Tjlë ga «Tjlökwo kjroromi li rayëmi llëm ga pjãy ber löng bor oppinggaga jlökoyo. ³² Enira tjlökwo bek li miydëmi löng pjlu, ga pjãy där e go» le.

³³ Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Tjawa Abraham tjëyoga, ga tjawa äätë parkagaga tjwlëk löng pjir

wleniyo ë tjok llëme. ¿Eni ga tjawa ber löng där wlo lëp ega?»

³⁴ «Ïlër bomi kong jlökoyo ga ëye llëbo owa shäryë ga ber löng parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo dik. Ichaga beno ba wotjlik owa lirë. ³⁵ Ga parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo, e shtoyo ber ba sogo li pjeyoga tjok iyado wlo llëme. Woyde ameshko ga iche toe. Gueniyo ga ba wa llë, era ber sök ba pjeyoga tjok iyado wlo. ³⁶ Eni ga pjäy döga Sbö Wa ërerë ga pjäy döktong jlökoyo. ³⁷ Miydër ga pjäy Abraham tjëyoga, lëmi löng sorë li eni. Gueniyo ga tja zrömi woydë, bor tjlökwo kjrëmi woydë llëm kjishko. ³⁸ Llëbo ïnor Data Sbö bokshto li lotë shäng bomi kong, gueniyo pjäy jëk löng tjlökwo laga bomi datarë bomi kong li go» le ba kong.

³⁹ Kuya lok ga tjlä ba kong ga «Tjawa Abraham tjëyoga» le.

Kuya ga tjlä ba kong lok ga «Pjäy Abraham tjëyoga jlökoyo kjwe ga pjäy opshäryë baïya dik. ⁴⁰ Gueniyo tjlökwo bek lara Sbörë bor kong li lër shäng bomi kong, ga tja zrömi woydë e kjishko. jAbraham opshäryono eni llëme! ⁴¹ Pjäy opshäryë löng bomi data jlökoyo li ï dik» le.

Kuya lok ga tjlä ba kong ga «Tjawa data oblë llëme. Borwa data, e kjlaraso, Sbö eröe» le.

⁴² Kuya ga tjlä ba kong lok ga «Tja tek Sbö shwoy dwayo, ga tja shrono shäng na. Eni ga Sbö, e bomi data jlökoyo kjwe ga tja woydëmi ara. Tja shrono shäng bor woshko llëm, tja ichaga erë. ⁴³ ¿Tjlökwo lër shäng bomi kong li llë loklo miydëmi llëm ega? Tjlökwo li kjrëmi woydë llëm kjishko. ⁴⁴ Bomi data jlökoyo lër shäng bomi kong li, e Ä. Pjäy wotjlik

baña dik, ga llëye woyde li, e shäryëmi woydë eni. Wenoshko tek lëkong ga e shäng no zröga ñyado. Tjlokwo bek li rayara, e jyörkë ä kjishko. Tjlëshko ga jyörkë erä. Wotjlik jyö erä. Jyörkagaga löng kës data wleni li e. ⁴⁵ Gueniyo tjlokwo lër shäng bomi kong li, e beke. Tjlokwo li kjrëmi llëm e kjishko. ⁴⁶ ¿Pjây kjone dey ga tja ñnomi llëbo owa shäryë? Ëye llëme. Tjlokwo lër shäng bomi kong li, e beke. ¿Eni ga tjlokwo li kjrëmi llëm ega? ⁴⁷ Sbö tjlokwo li, e kuya ba nopga löng kës lirë. Gueniyo pjâyda omkuk llëm, pjây ba nopga llëm kjishko» le.

Jesús tjläno ba kjishko om go

⁴⁸ Kuya judío tjlapgaga löng lirë ga tjlä lok ba kong ga «Pja Samaria so erä, pja goshko Ä sëya kjlara bakoe. Lërwa eni, ga miydërwa ga e jlöe» le.

⁴⁹ Kuya ga tjlä ba kong lok ga «Tja go Ä sëya llëme. Llëye shäryër shäng li, e shäryër bor Data bangkjrër kjishko. Gueniyo tja bangkjrëmi llëme. ⁵⁰ Tja ber tjwlö ara li wlëga tjarë llëme. E wlëga oblërë. No llgwegaga li e. ⁵¹ Lër bomi kong jlökoyo ga bor tjlokwo kolagaga löng kës li, e wolon llëme» le.

⁵² Kuya lok ga tjlä ba kong ga «Miydërwa bop tjlä li go ga pja goshko Ä sëya kjlara jlökoyo. Abraham, e wolonoe. Sbö tjlokwo lagaga löng kës li, e wolono bakoe. ¿Eni ga “Bor tjlokwo kolagaga löng kës li, e wolon llëme” lëp shäng eni sorëro? ⁵³ ¿Pja tjwlö ara borwa kjokë Abraham kjinmo lëpdo? Era wolono, Sbö tjlokwo lagaga löng kës li wolono bakoe. ¿Eni ga pja ë lëpdo?»

⁵⁴ «Llëbo shäryër tjarë om go, tja ber kësbang, tjwlö ara wlo kjwe ga e llëno llëme. Gueniyo bor

iaga ber kësbang, tjwłõ ara li, e bor Data, bomi Sbõ lëmi li e. ⁵⁵ Gueniyo era miydëmi l'ong llëme. Tjara ommydë. Tja ommydë llëme loror bomi kong kjwe ga tja ber shäng jyõ laga pjây dik. Gueniyo tja ommydë, ga ba tjłõkwo kolër ÿyado. ⁵⁶ Bomi kjokë Abraham, tja wen tjwe kjok ère kjing go dbaryo ère ÿya woydë ara, koshara shäng woowa llëme. Ga pina Sbörë ba kongshko ga beno wopjlúe» le.

⁵⁷ Kuya lok ga tjłë ba kong ga «Borwa kjokë Abraham, e wolono tek dëna tjän, ga pja mite jã, pja lu pjloglo sak shkëng (50) llëm obi. ¿Eni ga Abraham ñop sorëro?»

⁵⁸ «Ľër bomi kong jlõkoyo ga Abraham llëm obishko ga tja sök tjän» le.

⁵⁹ Kuya lok ga iirkono ara ba kong, ga akkwo kjrara lok, löya wlo le, gueniyo Jesús opjneno, opshino to Sbõ u jong lishko dwayo.

9

Domer kjok ñgõ llëm tek wenoshko dwayo pop-tara Jesúsde kjlara

¹ Jesús jek jëk shäng wopro ga domer ñna sök kjlara kjok ñgõ llëm, weno buk eni. ² Eshko ga ba oppinggaga tjłë lok ba kong ga «Tjłapga no pingga, ¿domer kjwe weno buk kjok ñgõ llëm kjweni ega? ¿Ľlëbo owa shäryaga erëre, de ba datagarë?»

³ «Eni llëme. Beno kjweni, opshäryono owa kjışhko llëm, ba dataga opshäryono owa kjışhko llëm bakoe. Domer kjwe kjok ñgõ llëm, Sbõ dbo ara li pin oba kong wlo. ⁴ Pak twara bor ichagarë bi kong, shäryëy wlo. Ga dbar tjok obi wopro ga pak li shäryëy kjluwe. Dbar pjitong ga llëye shäryëy wlo

ame. ⁵ Tja sök kjok ëre kjing go obishko ga tja so iök jong shjiy nopga kjok ëre so kong kjoyo, kjok miyde lok ara wlo» le ba kong.

⁶ Tjlëno pjir ga tröng tjwono klung kjing go, ga ba tröng li rorwara klung sho tjok beno dishäng. Eshko ga kjrara sira, ga shtira domer sök li bokkwo kjing go kar kar, ⁷ ga tjlä ba kong ga «Pja nom bokkwo shkwë di buk di bapkwö ko Siloé roshko li go» le. (Siloé, e ichara loklo.)

Kuya ga to jek eshko, bokkwo shkwono di lara li go. E irgo ga tjwe shäng iröng obi, ga bokkwo poptono beno pjlúe.

⁸ İya ba pjeyoga löng soshko lirë ga tjlä lok ëng kong ga «¿Domer kjwe, İy sök dbur rokë oba kong kjupargue kjwe llëmdo?» le lok eni. Nopga dämär ga omıno dbur rokë oba kong wleniyo omıono eni bakoe.

⁹ Eshko ga kjone kjone tjlä ga «Kjwe jlöe» le.

Kjone kjone obi tjlä ga «Llëme. Domer kjwe so e kjoyo erä» le.

Tjlë löng llë li kuya domer lirë ga tjlä ba kong ga «Domer lëmi löng li, e tja» le.

¹⁰ Kuya lok ga tjlä ba kong ga «¿Eni ga pja kjok İk pjlú sorë?»

¹¹ «No shäng kjlara kowëba Jesús. E dishäng shäryono sira, ga shtira bor bokkwo kjing go. E irgo ga tja ichara bokkwo shkwë di buk di bapkwö ko Siloé roshko li go. E irgo ga tja öör bokkwo shkwë eshko, ga tja beno shäng kjok İk pjlúe» le.

¹² Kuya lok ga tjlä ba kong ga «¿Domer lëp shäng li kwonılo?»

«Miydër llëme» le ba kong.

Fariseoga lano domer poptono li kjĩshko

13-14 Eshko ga woshtozlong dbaryo. E kjĩshko ga domer li sōra lok, jek öötong shäng fariseoga löng li shwoy. 15 Eshko ga fariseoga tjlē lok ba kong ga «¿Pja poptono sorē?»

«Dishäng shtira Jesúsdē bor bokkwo kjing go. E irgo ga tja bokkwo shkwono, ga tja beno shäng kjok ĩk pjlúe» le ba kong.

16 Kuya lok ga kjone kjone tjlē ga «Domer le li, woshtozlong dbaryo jneya llēme. Miydēy e go ga e ichaga Sbörē llēme» le.

Kjone kjone obi tjlē ga «¿Gueniyo e llēbo owa shäryaga wleniyo kjwe ga llēbo ĩydēba llēm wleniyo shärye sorē?» le. Eni ga beno löng wotjlik oblē oblē.

17 E irgo ga tjlēno lok domer poptono shäng li kong obi. Tjlē ga «Bokkwo poptono li pja. ¿Eni ga bop kong ga domer lēp shäng li ē?»

«Bor kong ga domer li, e Sbō tjlōkwo laga» le ba kong.

18 Kuya judío tjlapgaga löng lirē ga tjlōkwo kjre llēme. E kjĩshko ga no ichara lok ba dataga wlokjrē.

19 Sōra lok, öötong löng eshko ga judío ichagaga li tjlē lok ba kong ga «¿Weno kjok ĩgō llēm lēmi löng li kjwe jlōre? ¿Eni ga shäng kjok ĩk pjlú sorē?»

20 «Miydērwa ga kjwe borwa wa jlōe. Ga weno kjok ĩgō llēme. 21 Gueniyo eeri ga kjok ĩgō pjlú sorē, poptaga ē, e miydērwa löng llēme. Kjwe kēguē tjän. Kjakrokoi ba kong om go dey, pjāy dborye om go wlo» le ba kong. 22-23 Lara lok eni, judío tjlapgaga li bangkjre lok ara kjĩshko. Tjwayde lok llēm obishko ga judío tjlapgaga li tjlēno lok eng kong ga «Eye tjlēno ga “No pjluyo iche le Sbörē li,

e Jesús” lara ga ichërwa opzrëk bi syõ uyo roshko ame» lara lok eni pjir tjän, ga beno eni. E miydara domer li data, mekerë pjire. Tjlëno ga «Kjwe këguë tjän. Kjakrokozī ba kong om go dey» lara lok eni e kjīshko.

²⁴ E irgo ga domer bokkwo poptono li rokara judío ichagaga lirë jek obi, ga tjlë lok ba kong ga «Miydërwa ga domer lëp shäng li, e llëbo owa shäryaga eröe. E kjīshko ga tjlökwo los bëy, Sbö ber kësbang, tjwlö ara wlo» le.

²⁵ Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Domer li llëbo owa shäryagare, de llëm, e miydër shäng llëme. Gueniyo ga dämär ga tja kjok ĩgö llëm, ga eeri ga tja kjok ĩgö pjlúe. Era miydër pjlúe» le.

²⁶ Eshko ga tjlëno lok ba kong obi. Tjlë ga «¿Bop bokkwo kjwe popteshko ga llëye shäryara bop kong?»

²⁷ «Łoror bomi kong tjän, gueniyo tja tjlökwo kjrëmi woydë llëme. ¿Kjakrokëmi bor kong kjër llëno? ¿Pjāy kjlopswë woydë ber löng opping ba tjokde?» le ba kong.

²⁸ Kuya lok ga domer li äyoshtakza lok tjā tjā, tjlë lok ga «¿Ba oppingga li pja eröe! ¿Tjawa opping Moisés tjlökwo go! ²⁹ Miydërwa ga tjlökwo ĩaga Moisés kong li, e Sbö. Gueniyo domer lëp shäng li wen tjwe kjone dwayo miydërwa ëmdë llëme» le.

³⁰ Kuya ga tjlë ba kong lok ga «¿E sorëro? E wen tjwe kjone dwayo miydëmi löng llëm, gueniyo bor bokkwo poptara beno pjlúe. ³¹ Miydëy pjlú ga llëbo owa shäryaga syöshtë Sbö kongshko ga tjlökwo kuya llëme. Gueniyo ëye Sbö poshrëk, llëye woyde li shäryë ĩyado ga era syöshtë ba kong ga tjlökwo

kuya. ³² ¿Kuy llonoshko ga ëye weno kjok ïgö llëm li bokkwo poptaraba eni lëba? Ëye llëme. ³³ Domer li ichaga Sbörë llëm kjwe ga llëbo shärye kjweni ga äe» le.

³⁴ Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Pja wenoshko tek lëkong ga pja llëbo owa shäryaga eröe. ¿Eni ga tjawa pim woydë ega?» le lok ba kong, ga ichara lok judíoga syö uyo dwayo, ga ichara lok opzrëk e roshko ame.

Nopga kjok ïgö llëm wleniyo

³⁵ Roy kura Jesúsdë. Eni ga domer li wlëna, ga tjlë ba kong ga «¿Pja mär no to ter kjok dogo dwayo li gore?»

³⁶ «Tjlapga, lëp shäng li ëlos bor kong, tja mär ber shäng ba go wlo» le ba kong.

³⁷ Kuya ga tjlë ba kong ga «E ïnop tjän. Shäng lan bop tjok li e» le.

³⁸ Kuya ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, tja mär bop go» le, ga kjök tono sök ba zlong bäng, ga poshrëra.

³⁹ Eshko ga tjlë domer li kong ga «Tja shrono shäng kjok ëre kjing go no llgwega, nopga kjok ïgö llëm wleni ber löng kjok ïk pjlú wlo, nopga kjok ïk pjlú wleni li ber löng kjok ïgö ame wlo bakoe» le.

⁴⁰ Fariseoga löng eshko kjlöbö. Tjlëno eni li kuya lok ga tjlë ba kong ga «¿E sorë? ¿Enira bop kong ga tjawa löng kjok ïgö llëm wlenire?»

⁴¹ «Pjäy löng kjok ïgö llëm kjwe ga pjäy ber shdungko, llëbo owa shäryoromi li kjïshko llëme. Gueniyo pjäy kjok ïk pjlú lëmi kuzong ga pjäy shdungko» le.

10

Öng wlêp ushko so daga pjlú anmoyõ li, e Jesús

¹ Eshko ga Jesús tjlê obi ga «Lêr bomi kong jlôkoyo ga ëye jek opzrêk öng wlêp ushko so kjëryo jong li u bäng go llëm, gueniyo jek opzrêk ba poglo go ga e öng lüyotkaga. ² E ga ëye jek opzrêk u bäng li go ga öng daga jlôkoyo li e. ³ Ga kong u bäng li döya u bäng daga shäng lirë, opzrêk jek e go wlo. Eshko ga ba öng li roke kjlarashko kjlarashko ba ko go, ga kuya ba öng tjeng lirë ga tjwe ba zlong bäng, bapshiya to wlo. ⁴ E irgo ga öng baïya li shira pjir ey dwayoshko ga jek shäng ba bäm go, ga öng li jek tjeng ba irgo, ba daga ybö miyde lok pjlú kjîshko. ⁵ Gueniyo oblë kjwe ga irpjäya lok llëm, tök lok llet erä, ba ybö miyde lok llëm kjîshko» le. ⁶ Tjlêno öng wlêp ushko so jyäglo go eni, gueniyo llë loklo miydaraba llëme.

⁷ E kjîshko ga tjlê obi ga «Lêr bomi kong jlôkoyo ga öng kjëryo u bäng lêr shäng li, e tja om go loklo. ⁸ Nopga öör löng bor bäm go kës li, e öng lüyotkaga wleni, gueniyo öng li rokara lokshko ga ba ybö kura lok llëme. ⁹ U bäng lêr shäng li, e tja loklo bakoe. Ëye jek opzrêk tja shäng li go ga era döktonge. E opzrêk jek, opshik tek, ga kjlo sho ue wlêpe.

¹⁰ »Lügwanggaga tjwe löng öng li lüyotkaga, zröga, pjiga bakoe. Tjara shrono shäng na, öng li ber löng së iyado Sbö tjok wlo, ber löng wopjlú wlo.

¹¹ Tja öng daga pjlú anmoyõ wleni. Öng daga pjlú li optwë wolon öng li kjîshko. ¹² Ëye parkë öng li dë dbur kjïy dö ga opshäryë eni llëm, öng li baïya llëm kjîshko. İya ga shjiti kjloshko so iir ä wleniyo tjwe

sök kjlara ga öng daga potjwlëk ïli tøk, ga öng li raye beno tjeng tjoksa eshko. Eshko ga shjiti li shrono ga öng li shaya kjlara, ga llamo shdär ber kjloroe. ¹³ Öng daga potjwlëk ïli töktong, ba kong ga öng li tjwlö ara llëm kjïshko, dbur woydayde shäng eröe.

¹⁴ »Tjara öng daga pjlú anmoyö wleni. Bor öng li miydër shäng pjlú, ga tja miyde lok pjlú bakoe.

¹⁵ Tjawa eng miydë löng eni li, e so Data Sbö miydër shäng pjlú, ga tja miyde shäng pjlú li kjoyoe. Ga tja optwë wolon bor öng li kjïshko. ¹⁶ Tja öng tjeng kjrina obi, gueniyo epga so öng kjëryo lër shäng li kjoyo llëme. Eni ëmdë ga bor ybö kuya lok bakoe. Epga tön tjwe uunkong kjluwe, bor öng li ber tjeng kjrinaso wlo, öng daga ber kjlaraso wlo bakoe.

¹⁷ Tja optwë wolon ba kjïshko, e irgo ga tja woshrë iröng obi. Tja woyde bor Datarë ara e kjïshko.

¹⁸ Woydoror eni llëm kjwe ga tja zröga ërë llëme. Tja optwë wolon wlo laga tjarë. Tja kong dbo twara bor Datarë ara, tja optwë wolon wlo, tja woshrë iröng obi wlo bakoe» le.

¹⁹ Kuya judíoga löng lirë ga beno löng wotjlik kjrning pjök obi. ²⁰ Epga ara tjlä ga «ïDomer kjwe goshko Ä sëya kjlara! ïKjwe skwë! ¿Kuy ega?» le.

²¹ Gueniyo kjone kjone tjlä ga «No goshko Ä sëyaga tjlä eni llëme. ¿No kjok ïgö llëm wleniyo popte Ä sëyagarë sorëro?» le lok eni.

Judíoga mär woydë Jesús go llëme

²² E irgo ga öötong kjok owa dbaryo, ga Sbö u iak beno jong dboy ba kong dbaryo li shrëkoba wopro ga ²³ Jesús jek jëk shäng Salomón Shto buk lishko. E ber buk Sbö u jong lishko. ²⁴ Eshko ga

kopjringa judío tɬlapgagarë lok pɬribri, ga tɬlë lok ba kong ga «¿Tjawa iëp ber tjeng wotɬlik pja ëro lërwa äär jong ðlonoro? No pɬluyo ichara Sbörë shrono shäng li, e pja ɬlökoyo wleni ga los borwa kong wëlä, miydërwa wlo» le.

²⁵ Kuya ga tɬlë ba kong lok ga «Loror bomi kong tɬän, gueniyo tja tɬlökwo kɬroromi llëme. Llëbo ɬydëba llëm wleniyo shäryër shäng bor Data ko goshko ara. Woyde ga e go ga tja ë miydëmi wëläe.

²⁶ Gueniyo tja tɬlökwo kɬrëmi löng llëm, pɬäy öng wlëp ushko so botoya llëm kɬishko. ²⁷ Botoya lira, bor ybö kuya lok. Epga miydër pɬlú, ga jëk lok bor irgo. ²⁸ Epga iër ber tjeng së ɬyado Sbö tjok, wolon ame. Tjeng bor wloshko, ga döga ërë bor shjiryo llëme. ²⁹ Twaga bor Datarë beno tjeng bor kong. Era kësbang, uunkong kɬjinmo. Tjeng ba wloshko, ga döga ërë ba shjiryo llëm bakoe. ³⁰ Tja, Data Sbö, tjawa kɬlaraso» le.

³¹ Kuya lok ga iirkono ara ba tjok, ga akkwo kɬrara lok, löya wlo le, ³² gueniyo Jesús tɬlë ba kong lok ga «Llëbo ɬydëba llëm wleniyo shäryoror Data Sbö ko goshko ara. ¿Tja lömi, zrömi woydë akkwo kɬwe go llëbo shäryoror kɬjone dey li kɬishko?»

³³ «Pja lörwa e kɬishko llëme. Pja no eröe. Gueniyo pja opyë woydë ber Sbö wleni. Pja shäng Sbö läywë owa, iëp ber tɬwlo llëm wlo lëp. Pja lörwa e kɬishko» le.

³⁴ Kuya ga tɬlë ba kong ga «Tak pɬjang bomi kɬjok ɬlgwekklo go eni: “Lër bomi kong ga pɬäy sböpga’ le Sbörë eni.”* ³⁵ Miydëy ga llëye tak pɬjang Sbö tɬlökwo go li, e kɬjey ga äe. Ga Sbö tɬlëno nopga kong,

* **10:34** Salmo 82.6.

ga kowara sböpga. ³⁶ Tja kjrara Data Sbörë, ga tja ichara ter shrono shäng kjok ëre kjing go. Eni ga ¿“Tja Sbö Wa” loror bomi kongshko ga pjây wotjlik ga tja shäng Sbö läywë owa, tja ber tjwlö ara wlo lër lëmi eni ega? ³⁷ Tja opshäryë bor Data dik llëm kjwe ga tja tjlökwö kjrëmi llëm ga pjlúe. ³⁸ Gueniyo tja opshäryë Data Sbö dik kuzong ga tja tjlökwö kjrëmi woydë llëm ëmdë ga woyde ga miydëmi llëbo shäryër shäng li go ga Data Sbö shäng bor tjok, pjây mär woydë bor go llëm gueniyo» le.

³⁹ Kuya lok ga shaywa lok erä, gueniyo töktonge.

⁴⁰ E irgo ga Jesús jek öötong shäng Jordán diyo kjwo kalëkong iröng obi, ga beno sök eshko, nopga wara Juandë dëdashko, e kjokyo. ⁴¹ Eshko ga nopga öötong löng ara ba shwoy, ga tjlä lok ëng kong ga «Llëbo İydëba llëm wleniyo shäryara Juandë llëme. Gueniyo llëye lara domer kjwe kjishko kës li, e beno jlöe» le lok eni. ⁴² Ga kjok eshko ga nopga ara beno löng mär ba go.

11

Lázaro wolonoe

¹⁻² Domer shäng kjlara ko Lázaro. E Betania so, ba dorga María, Marta, e kjokyo. María, poshtikklo lö pjlëblë kwongga Tjlapga Jesús dre kjing go, ga dongga ba käkzong go li e. Pjlara ga Lázaro buk swlo ara. ³ E kjishko ga ba dorga no ichono ba roy sök Jesús kong, tjlä ba kong ga «Tjlapga, Lázaro woydëp ara li, e buk swlo ara» le.

⁴ Kuya ga tjlä ga «E shara swlorë, ba wolon dbaryo wlo li öötong kjÿ llëme. E shäryono eni, Sbö ber kësbang, tjwlö ara oba bokshto wlo, Sbö Wa ëre

ber kësbang, tjwlõ ara oba bokshto wlo bakoe» le.
⁵ Lázaro woyde Jesúsde ara, ba dorga woyde ara bakoe. ⁶ Roy kura eni ëmdë ga beno shäng dbar pjök obi shäng lishko.

⁷ Eshko ga tjlä ba oppinggaga kong ga «Shji to Judea kjokyo iröng obi» le.

⁸ Kuya lok ga tjlä ba kong ga «Tjlapga no pingga, kjupäshko ga kjok eshko ga pja löya, zröya judíogarë lara. ¿Eni ga pja jek woydë eshko iröng obi ega?» le.

⁹ Kuya ga tjläno ba kong lok llëbo jyäglo go. Tjlä ga «¿Dbar kjwobi go ga dlo të kjok shröngto äär jong kjok sëng iyado llëmdo? Ëye jëk shäng dba ga sabyë llëm, kjok shjiy kjÿ. ¹⁰ Gueniyo ëye jëk shäng shkë ga era sabyë, kjok shjiy llëm kjÿshko» le. ¹¹ E irgo ga tjlä ba kong lok obi ga «Bi kjlara Lázaro, e buk pëe. Gueniyo tja to ba wolleng» le.

¹²⁻¹³ Kuya lok ga wotjlik ga buk pë jlökoyo le. E kjÿshko ga tjlä lok ba kong ga «Tjlapga, ¿pono ga kayo yonkë llëmdo?» le, miga «E buk pëe» le Jesúsde li, e Lázaro wolonoe layde.

¹⁴ Eni ga tjläno ba kong lok wëläe. Tjlä ga «¡Lázaro, e wolonoe! ¹⁵ Gueniyo miydër ga tja shäng ey llëm li, e ber bomi kong pjlúe. Llëbo shäryër wlo li ñnmi ga pjäy mär ber löng bor go jek këgong. E kjÿshko ga tja wopjlúe. Kjweri shji to ïk» le.

¹⁶ Ba oppinggaga tjeng li tjräko shäng kjlara ko Tomás, e kowëba Kjlä bakoe. Eshko ga tjlä ba pjeyoga oppinggaga tjeng li kong ga «Shji to jek ba tjok, shji wolon ba tjok wlo» le.

Lázaro woshrara Jesúsde iröng obi

17 Eni ga Jesús jek Betania kjokyo ba oppinggaga tjok. Gueniyo öötong löng eshko ga Lázaro iaraba buk sakshko öötong dbargwo pkëng (4) tjän. 18 Kjek eshko ga Jerusalén kjokyo ber buk soshko. Shji opshik jek jëk Jerusalén kjokyo dwayo kjok shröngto ga shji äär kjok eshko dlo kjókshko wleni.* 19 Eni kuzong ga judíoga öötong löng ara Jerusalén kjokyo dwayo, Marta, María, e yorkë wlo.

20 Jesús jem shäng ääto eshko li kuya Martarë ga jer ba wlokrë irbo. Maríara beno sök ushko.

21 Marta öötong shäng Jesús zlong bäng ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, pja kjwe shäng ëreshko ga bor sing, e shinmotkono llëme. 22 Gueniyo miydër ga öötong dbar kop ara tjän ëmdë ga llëye rokëp Sbö kong li twe ber bop kong» le.

23 Kuya ga tjlë ba kong ga «Bop sing, e woshre iröng obi» le.

24 Kuya ga tjlë ba kong ga «Miydër ga woshre iröng obi kjok pjir dbaryo lishko jä» le.

25 Kuya ga tjlë ba kong ga «Nopga woshraga ber löng së iröng obi li, e tja. Nopga iaga ber löng së iyado Sbö tjok li, e tja bakoe. Eye mär bor go ga wolono ëmdë ga ber löng së iyado. 26 Ga eye mär löng bor go, ga beno löng së iyado Sbö tjok ga era wolon ame. ¿Llëye lër shäng li tjlökwö kjrëpde?»

27 «Ëng, Tjlapga. Miydër ga no pjluvo, Sbö Wa iche le Sbörë ter tjwe kjok ëre kjing go li, e pja» le ba kong.

28 E irgo ga jem iröng ba ushko ba lëng rokë. Öötong shäng eshko ga rokara dboshko, ga tjlëno

* **11:18** Jerusalén kjokyo äär Betania kjokyo wlo ga e wop kilómetro mya dik.

ba kong tjoksa. Tjlë ga «No pingga li shrono shäng jüshko, ga pja roke shäng» le.

²⁹ Kuya Maríarë ga kojono jekdo, ga jek Jesús ïk. ³⁰ Eshko ga Jesús wlëna Martarë shäng kjone ga shäng eshko obi, tjwayde Betania kjokyo llëme.

³¹ Eshko ga María kojono maling, ga opshino jek eshko dwayo li ïya judíoga tjeng ba yorkë eshko lirë ga wotjlík lok ga to slar sakshkoro le, ga jek lok ba irgo.

³² Jesús ïya Maríarë pjola dwayo ga jer öötong shäng ba zlong bäng ga kjök tonono, tjlä ba kong ga «Tjlapga, pja kjwe shäng ëreshko ga bor sing, e shinmotkono llëme» le.

³³ Eshko ga kjök tonono sök slar ëëli, judíoga löng ba yorkaga li slar lok ara li ïya Jesúsde ga jek wosong erä, beno woydë ara, ³⁴ ga tjlä löng li kong ga «¿Shinmo li ioromi beno buk kjone?»

«Ïp woydë ga shji to ïk» le ba kong.

³⁵ Eshko ga Jesús slar ëëe. ³⁶ ïya judíoga löng lirë ga tjlä lok ëng kong ga «Shinmo li woydara ara, ïzïa» le.

³⁷ Gueniyo kjone kjone tjlä ga «Kjupä ga no kjok ïgö llëm wleniyo poptara domer kjwerë kjlara. ¿Eni ga shinmo li kjimtara wolon llëm wlo llëm ega?» le.

³⁸ Eshko ga Jesús woydë ara obi. Sak li jong guëng jong ööng kjwara li roshko, ak kësbang iak jong kjwara ba bängzakklo. Öötong shäng eshko ga ³⁹ tjlä nopga tjeng li kong ga «Ak kjwe kjozïa» le.

Kuya shinmo dor Marta lirë ga tjlä ba kong ga «Gueniyo Tjlapga, e shinmotkono eeri ga öötong dbargwo pkëng (4). Eni ga lö ong tjän» le.

⁴⁰ Kuya ga tjlë ba kong ga «Tja tjlëno bop kong tjan ga tja tjlökwo kjrëp ga Sbö dbo kããã ip jlökoyo lorop bop kong eni» le.

⁴¹ Eshko ga ak li kjara lok jong lishko dwayo. E irgo ga kjok dogo ñya Jesúsdë, tjlë ga «Data, llëye loror bop kong li kurop. Tja wopjlú bop tjok e kjishko. ⁴² Miydër ga tja kup ñyado, gueniyo lër shäng ère, nopga tjeng ère kjishko, tja ichaga pjarë miyde lok wlo» le.

⁴³ Syõshtono eni pjir ga tjlëno dbo go. Tjlë ga «¡Lázaro, pja opshis tek kjwey dwayo!» le. ⁴⁴ Eshko ga shinmo iak buk sakshko li opshino tek ey dwayo, gueniyo woshrono tek shäng së tjan. Eshko ga ba orkwo, ba dre, e poyrik shwomzrëng go, ga kã potaywak tuk shwong go bakoe. Eni ga Jesús tjlë nopga tjeng li kong ga «Ba poyrikklo, ba kã potaywoklo kjwe döziã. Ga to wëyë» le.

Jesús zröya woydë judío ichagagarë le

⁴⁵ Eni ga llëbo shäryara Jesúsdë li ñya judíoga öör löng María yorkë lirë ga epga ara beno löng mär ba go. ⁴⁶ Gueniyo kjone kjone obi jek löng ba lanyotkë fariseoga kong. ⁴⁷ Kuya lok ga Judío Kjuk Llgwegaga Këskësyo rokara fariseoga, syõshtaga kägäyogarë lok, ëng töng wlo. Eshko ga tjlë lok töno löng li kong ga «Llëbo ñydëba llëm wleniyo shärye domer lirë ara. ¿Kjwëy llong? ⁴⁸ Rayëy ber kjweni ga nopga löng kës li kjlopswë mär ber löng ba go eröe. Eni wleni ga miydëy ga ëngkjwagaga iche bi ichagaga Roma so lirë bi Sbö u ère pjik, ga bi tjëyoga ère zröya lok pjir bakoe» le.

⁴⁹ Domer sök kjlara eshko ko Caifás. Lu eshko ga parkë sök syõshtaga kësbangyo. Eshko ga tjlë

töno löng li kong ga «Pjãy kjok miydë sira llëme. ⁵⁰ Pjlú wlo ga no wolon kjlara oba uunkong äska, uunkong li wolon llëm wlo. ¿E ëmdë ga miydëmi llëmdo?» le. ⁵¹ Caifás tjlëno sök eni, gueniyo le sök ba woshko llëme. Lu eshko ga parkë sök syöshtaga kësbangyo kuzong ga e iara Sbörë ba tjlökwo lë oba kong eni, ga tjlökwo lara li, e Jesús wolon judíoga löng kës äska li loklo. ⁵² Ga Jesús wolon ba äska dö llëme. E wolon Sbö nopga shdöktong tjeng kjok kjwang jikong li äska, töya wlo, ber tjeng tjëyo kjrinaso wlo. ⁵³ Eni ga llgwera lok ëng tjok ga Jesús zröya le. Ga eshko jek lëkong ga beno löng wotjlik eni.

⁵⁴ E kjishko ga Jesús jëktong shäng judíoga bokshto ame. Opshino to jek eshko dwayo ba oppinggaga tjok, ga öötong beno löng kjok buk kjrina ko Efraín, kjok dogro no llëmshko li ber buk soshko.

⁵⁵ Eshko ga Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklo judíoga kong li döröe. Eni ga nopga to jem Jerusalén kjokyo ara ba kjokshko dwayo, dbaryo li äatë llëm obishko ga ba sdëkwo li shäryë, opyë äär Sbö poshrëk ba ushko ga pjlú wlo. ⁵⁶ Eshko ga to löng Jesús wlëk, ga jakroke lok ëng kong ga «¿Jesús tjwe dbar li shrëk lëpde?» le lok eni Sbö u zlong bäng.

⁵⁷ Bäm go ga fariseoga, syöshtaga kägäyoga, e tjlëno nopga uunkong kong. Tjlë ga «Jesús, e shäng kjone li miydaga ë ga woydërwa ga le borwa kong, sharwa wlo» le lok eni.

12

Poshtikklo lõ pjlëblë tjwlõ ara wleniyo tyara

Maríarë Jesús dre kjing go

¹ Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklo li, kjwe dbargwo tjer (6) obishko ga Jesús jek öötong shäng Betania kjokyo, Lázaro sök lishko. Dëna ga Lázaro wolono, ga woshrra Jesúsdë iröng obi. ² Öötong shäng eshko ga dli shäyaraba ba shrëkklo. Ga dli li pjlorgara Martarë nopga uunkong tjeng eshko li kong, ga tjrëko Lázaro sök bebi. ³ Eshko ga María poshtikklo lõ pjlëblë tjwlõ ara wleniyo söno bayo eeje* bapkwö kjwara kësbang tjung, ga tyara Jesús dre kjing go, ga dona ba käkzong go. Eshko ga u li roshko beno lõ poshtikklo lõ pjlëblë li eröe.

⁴ Jesús oppinggaga tjeng li tjrëko sök kjlara ko Judas Iscariote, Jesús soynega li e. Llëye shäryë eshko li ñya ga tjlë ga ⁵ «¿Kjwe zāya kjweni ega? Soynena kjwe dburyo shaya bayo domer parkë dbargwo sak dbāw pjlöglo mya (300) āska wleni, oba song wleniyo kjimtoklo wlo dey» le. ⁶ Lara eni, oba song wleniyo kjimte woydë kjÿ llëme. E iak beno shäng dbur bapkwö daga ba pjeyoga kong. Olö ga dbur iak tjeng ba bapkwö roshko li lüyotke, e lügwang kjÿshko. Lara eni e kjÿshko.

⁷ Kuya Jesúsdë ga tjlë ba kong ga «¡Wëyë! Poshtikklo kjwe beno bor kong, tja iëba sakshkoshko ga bor doyo ëre beno poshtik pjir tjän wlo. ⁸ Oba song wleniyo, e löng bomi tjok ñyado, gueniyo tjara shäng bomi tjok ñyado llëme» le.

Lázaro zröya woydë syöshtaga kägäyogarë

* **12:3** Poshtikklo lõ pjlëblë tjwlõ ara li söra bayo litro bëy dik.

⁹ Eshko ga Jesús öötong shäng Betania kjokyo li roy miydara judíoga ararë, ga shrono löng ba ik. Shrono löng Lázaro ik bakoe. Wolono, ga woshrara Jesúsdë iröng obi li e. ¹⁰⁻¹¹ Lázaro kjishko ga judíoga ara mär beno löng Jesús go. E kjishko ga syöshtaga kägäyoga wotjlik lok ga «Lázaro ëmdë ga zröy bakoe» le lok ëng kong eni.

Jesús öötong opzrëno Jerusalén kjokyo, pjlu wleni

¹² Wëshko ga Jesús opshino jek Betania kjokyo dwayo jongya Jerusalén kjokyo. Roy miydara nopga öötong löng eshko dbar shrëk lirë. ¹³ Eni ga mek korga kjrara, söra lok jek ba tjok, ga to jongya ba wlokrë. Ga tjël lok dbo go ga «Kjwe pjlu jlöe.

Ichara Tjlapgarë shrono kjok ëreshko.

Kjwe kjimte Sbörë.

Kjwe Israel tjëyo pjlujo.

Kjwe kjimte Sbörë» le.

¹⁴ E bäm go ga öng so kwomgla kjoyo dre töshko llgwoklë wleniyo wlëna Jesúsdë kjlara, ga opyono sök ba kjing go, tak pjang Sbö tjlökwö go sorë li eni. Tjlëno beno eni:

¹⁵ «Sión† sopga, llëye bangkjrëmi llëme.

jizã! Bomi pjlujo, e tek sök döröe.

Tjwe sirkeno sök öng so kwomgla kjoyo dre töshko llgwoklë wleniyo kjing go.»‡

¹⁶ Eshko dbaryo ga llëbo shäryono li, e llë loklo miyde Jesús oppinggaga tjeng lirë löng llëme. Gueniyo Jesús briktong to jem kjok dogo irgo ga llëbo shäryono Jesús kong ëre, e tak beno pjang Sbö

† 12:15 Sión kjokyo, e kowëba Jerusalén bakoe. ‡ 12:15 Zacarías 9.9.

tjłkwo go ba kjışhko tek dēna tjan'li miyde'lok kjwłē jā.

¹⁷ Shinmo Lázaro buk sakshko obishko ga Jesús öör shäng eshko, rokara tek ey dwayo, ga woshrara iröng obi. Ga Jesús opzrök jek Jerusalén kjokyo roshkoshko ga nopga öör löng ba tjok sakshko kjupäbāshko 'li, e jek löng ba irgo eshko, roy le löng oba kong. ¹⁸ Roy kura nopga löng eshko lirē, ga opshino tek'lok ara ba wlokrē. ¹⁹ Eshko ga ĩya fariseogarē lok ga tjlē'lok eng kong ga «Ĵmi ga sorē? Shji zanae. Nopga tjeng kēs kjwe to jek ba shwo lēkong drete» le.

Jesús lano ba wolon dbaryo kjışhko

²⁰ Nopga öötong löng eshko dbar shrök li tjrēko, Grecia sopga löng kjłöbö bakoe. ²¹ Domer shäng kjlara eshko obi ko Felipe, e Betsaida so. Grecia sopga li tjlē'lok ba kong ga «Tjłapga, tjawa lan woydē Jesús tjok» le.

²² Kuya ga jek shäng Andrés shwoy, ga lara ba kong. E irgo ga jek öötong löng ba lē Jesús kong.

²³ Kuya Jesúsdē ga tjlē ba kong lok ga «No to ter kjok dogo dwayo ēre ber kēsbang, tjwłō ara nopga uunkong boksho li, e dbaryo öötonge. ²⁴ Lēr bomi kong jlōkoyo ga dwla llē botjyē ber ara wlo ga lon jer klung kjing go, ga kjer guing. Enira dwla wen ara obi, llēm ga llēye wen llēme. ²⁵ Ęye wotjłik opdē om go, zrökoba bor kjışhko llēm wlo le ga äär kjok dogo llēme. Gueniyo ēye wotjłik ara ber sök sē kjok ēre kjing go wlo llēm ga era ber sök sē ĩyado Sbō tjok. ²⁶ Ęye parkē woydē bor kong le ga woydēr ga jek löng bor tjok ĩyado, tja äär sök kjone ga e äär

lǒng eshko bakoe. Ga ěye parkĕ bor kong ga ie bor Datarĕ ber lǒng tjwǎ ara.

²⁷ »Eeri ga tja ěre wosonge. Llĕye shĕryĕr miydĕr llĕme. Tja shrono shĕng na, llĕye wen tjwe bor kong li wen bor kong wlo. E kjĭshko ga «Data, tja kjimtos, tja dĕs llĕye wen tjwe bor kong lishko dwayo» lĕr ga ěe» le.

²⁸ E irgo ga tjǎ obi ga «Data, pja ko ios ber kĕsbang, tjwǎ ara» le.

Eshko ga ybĕ kuraba ter kjok dogo dwayo. Tjǎ ga «Bor ko ioror beno kĕsbang, tjwǎ ara tjĕn. Ga shĕryĕr jek obi» le. ²⁹ Kuya nopga lǒng lirĕ ga kjone kjone tjǎ ga «E kjrik» le, kjone kjone obi tjǎ ga «E Sbĕ parkaga kjok dogo so li tjǎkdo ba kong» le.

³⁰ Eni ga Jesús tjǎ ba kong lok ga «Ybĕ kuroy li tjǎno beno bor kong llĕm, beno bomi kong.

³¹ Nopga Sbĕ miydĕ llĕm wleniyo llgwezlong dbaryo li ōotonge. Kjok ěre ichaga li, § e kjozlong kjok ěre kjing go dbaryo li ōotong bakoe. ³² Tjara poyonaba kjok ěre kjing go dwayo jem pjang kjo-moshko ga nopga uunkong iĕr tek lǒng bor shwoy» le. ³³ Lara eni, e wolon sorĕ li loklo.

³⁴ Eshko ga nopga lǒng li tjǎ ba kong ga «No pjluvo iche le Sbĕrĕ li ber sĕk sĕ ĭyado, tak pjang kjok llgwekklo tara Moisdĕ li go eni. Ga pja tjǎ ga no to ter kjok dogo dwayo li pja. ¿Eni ga pja poyongoba pjang kjomo kjluwe lĕp sorĕ? ¿No to ter kjok dogo dwayo li pja lĕp shĕng li llĕ loklo?»

³⁵ «Iĕk shjiy ěre ber shĕng bomi tjĕrĕko dbar kjwĕbĕ obi dĕe. E wopro ga pjĕy jĕk lǒng bor go, pjĕy wlĕna shkĕrĕshko ga pjĕy sabyĕ llĕm wlo. ěye

§ 12:31 Kjok ěre ichaga le li, e Ā loklo.

jëk shäng kjok ro sï roy ga jongya kjone miyde llëme. ³⁶ Eni ga iök shjiy ëre shäng obishko ga pjây mär ber löng bor go, pjây opyë ber löng so tja kjoyo wlo» le ba kong. Tjlëno ba kong pjirshko ga opshino to eshko dwayo, ga opjnenoe.

Judíoga mär woydë Jesús go llëm obi

³⁷ Llëbo ãydëba llëm wleniyo shäryara Jesúsdë kës ëre nopga li bokshto. Eni ëmdë ga mär woydë ba go llëm obi. ³⁸⁻⁴¹ Shäryono eni, tjlökwö tara Sbö tjlökwö laga tek dënashko so Isaíasdë li ber jlökoyo wlo. Jesús dbo kãã ãna, ga tjläno ba kjïshko. Tjlëno beno eni:

«Tjlapga, ¿borwa tjlökwö kjruga ëro?

¿Bop dbo ara li ãga ëro?»*

Tjlëno beno obi eni:

«Epga iara Tjlapgarë beno löng kjok ãgö llëm wleni, iara beno löng llëye kuya woydë llëm bakoe.

Shäryara eni,

llëye ãya lok ba bokkwo go llëm wlo,

llëye kuya lok llëm wlo,

optwë ber löng bor kong llëm wlo,

epga dör llëm wlo.»†

Epga mär ber löng ba go ga ä e kjïshko.

⁴² Eni ëmdë ga judíoga ara mär löng ba go, ba ichagaga kjone kjone bakoe. Gueniyo bangkjre lok ga iche fariseogarë opzrëk judíoga syö uyo roshko ame. E kjïshko ga llëye lara lok ë kong llëme.

⁴³ Woydara lok ga ber löng pjlu oba bokso. Ba kong ga e tjwlö ara, ber löng pjlo bek Sbö bokso li kjinmo.

* **12:38-41** Isaías 53.1. † **12:38-41** Isaías 6.10.

Jesús shrono shäng kjok ère kjing go no döga

⁴⁴ Eshko ga Jesús tjlëno nopga kong dbo go. Tjlë ga «Ëye mär bor go ga mär bor go dö llëme. E mär bor ichaga go bakoe. ⁴⁵ Ga tja ïyashko ga bor ichaga ïya bakoe. ⁴⁶ Tja shrono shäng kjok ère kjing go iök shjiy wleni, nopga mär bor go li ber löng kjok ro sï roy wleni ame wlo.

⁴⁷ »Tja shrono shäng nopga kjok ère so li llgwega llëm, tja shrono shäng ba döga. E kjïshko ga ëye bor tjlökwo kuno, gueniyo kjrara llëm ga e llgwega tjarë llëm, ⁴⁸ e llgwega oblërë. Kjok pjir dbaryo lishko ga e llgwega Sbörë, ga shdüya, bor tjlökwo kjrara llëm kjïshko, tja wlokrara llëm kjïshko bakoe. ⁴⁹ Tjlökwo li loror bor woshko llëme. Llëye loror li, loror sorë li, e laga Data Sbö, bor ichaga lirë bor kong, ⁵⁰ ga loror eni. Miydër ga ba tjlökwo kjrägaga li ie ber löng së ïyado ba tjok. Loror eni e kjïshko» le.

13

Ba oppinggaga dre shkvara Jesúsde

¹ Eshko ga Israel tjëyoga dëktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkkïo li döröe. Ga miyde Jesúsde ga kjok ère raye ber, ga jongya iröng Data Sbö sök lishko dbaryo li öötonge. Ba nopga löng kjok ère kjing go li woydara ara ïyado, ga pina ba kong, äär jong pjirshko.

² Judas Iscariote, e Simón wa. Jesús ië ba oppinggaga tjok kjok sëng li dloyo äätë llëm obishko ga Judas go Ä shrono beno ba tjok, ga ichara wotjlik Jesús soynek, ga twe ba wloyoga kong tjän. ³ Miyde Jesúsde pjir ga llëbo tjeng kës li iara Data Sbörë

beno tjeng ba wloshko. Miyde ga ter Sbö shwoy dwayo, ga jongya ba shwoy iröng obi. ⁴ Eni ga sök ië ba oppinggaga tjokshko ga kojono shäng, ba shwong kop lëkong li skwara, ga äska shwong podongglo wleniyo pjrira pjang pjibri ba dop go. ⁵ Eshko ga di kjrara, tjyara ba bapkwö roy, ga opyono sök ba oppinggaga tjeng eshko li dre shkwë, ga ba dre döya sök shwong podongglo li go.

⁶ Öötong sök Simón Pedro dre shkwë ga Pedro tjlä ba kong ga «Tjlapga, ¿tja dre shkwëp lëpdo?»

⁷ «Llëye shäryër bop kong li, e llë loklo miydëp sök llëme. Gueniyo llono ga llëbo ëre llë loklo miydëp pjire» le ba kong.

⁸ Kuya ga tjlä ba kong ga «Llëme. Pja ichër bor dre shkwë llëme» le.

Kuya ga tjlä ba kong ga «Bop dre kjwe shkwër llëm ga pja ber no botoya llëme» le.

⁹ Kuya ga tjlä ba kong ga «Tjlapga, enira woydër ga tja dre shkwëp dö llëme. Bor orkwö, bor kägä, e shkwos bor kong bakoe» le.

¹⁰ Kuya ga tjlä ba kong ga «Ëye wono pjir tjän ga doyo uunkong beno drëpdreë. Eshko ga woyde ga ba dre shkwöydë eröe. Ga pjây löng drëpdre wleni tjän, gueniyo pjây uunkong llëme» le. ¹¹ Miyde ga ba soynega ba wloyoga kong li sök kjone dey, löng drëpdre wleni uunkong llëme lara eni e kjïshko.

¹² Ba oppinggaga dre shkwara pjir ga shwong kop lëkong skwara dämär li pjuna jek obi, ga öötong sirkeno sök ba iozlong shtoyo iröng obi. Eshko ga tjlä ba oppinggaga kong ga «¿Llëbo shäryoror bomi kong kjwe llë loklo miydëmire? ¹³ Tja kowëmi no pingga, llëm ga Tjlapga lëmi, ga lëmi eni li beke.

14 Tja bomi Tjlapga, bomi pingga. Eni ga pjây dre shkworor kuzong ga woyde ga pjây ëng dre shkwë kar kar eni bakoe. 15 Shâryoror bomi kong kjweni, îmi wlo, pjây omshâryë ëng kong kjweni îyado wlo. 16 Lër bomi kong jlôkoyo ga parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo tjwlô ara, ba sogo kjinmo llëme. Ëye roy sôga wleniyo ga e tjwlô ara, ba ichaga kjinmo llëm bakoe. 17 Tjlôkwo lër shäng bomi kong li, e llë loklo miydëmi löng pjluë. Ga shâryëmi eni wleni ga pjây ie Sbörë ber wopjlúe.

18 »Gueniyo lër shäng pjây uunkong kong llëme. Kjroror tjeng botoya li ë, e miydër sök pjire. Gueniyo ëre shâryë jûni, Sbö tjlôkwo tak pjang li ber jlôkoyo wlo. Tjlëno beno eni: “Ëye ië sök bor tjok ga kworkwono beno sök bor wloyo.”* 19 Llëbo ëre lër shäng bomi kong, e shâryoydë llëm obishko. Eni ga shâryonoshko ga miydëmi e go ga Sök Îyado li, e tja. 20 Lër bomi kong jlôkoyo ga ëye, no ichoror li wlokjrara ga tja wlokjrara wleni. Ëye, tja wlokjrara ga bor ichaga wlokjrara wleni bakoe» le.

«Pjây kjlara, tja soyneya, twe bor wloyoga kong» lara Jesúsde

21 Tjlëno eni pjir ga wosonkono ara, ga tjlë ga «Lër bomi kong jlôkoyo ga pjây kjlara, tja soyneya, twe bor wloyoga kong» le.

22 Kuya lok ga beno löng ëng bokkwo îk drëng kjlarashko kjlarashko, gueniyo ë layde miyde lok llëme. 23 Kjlara sök Jesús zlong bäng, woyde Jesúsde

* **13:18** Salmo 41.9.

ara ba kjlara wleni li† e. ²⁴ Eshko ga Simón Pedro kä wikzong sök eshko li kong, ë layde kjakroke Jesús kong wlo.

²⁵ İya ga tjlä Jesús kong ga «Tjlapga, ¿ë lopdë?» le ba kwomsoshko.

²⁶ Kuya ga tjlä ba kong ga «Pjlung shosho suk pjir ëre pör, ga twër ë kong ga e» le. Eshko ga pjlung shosho suk pjir li pöra, ga twara Judas Iscariote, Simón wa li kong. ²⁷ Ga pjlung shosho suk pjir li kjararashko ga go Ä shrono beno ba tjok.

Eshko ga Jesús tjlä Judas kong ga «Lëye shäryöp wlo li shäryos malinge» le. ²⁸ Kura ba oppinggaga llamo tjeng lirë, gueniyo llë layde sök li miyde lok llëme. ²⁹ Judas iak beno shäng dbur daga ba pjeyoga kong. E kjishko ga kjone kjone wotjlino ga ichara Jesúsde llëbo tjwlëk ba dbar shrëya wlo li kong, llëm ga ichara dbur twë oba song wleniyo konglara. ³⁰ Eni ga pjlung shosho suk pjir li kjarara Judasdë pjir ga opshino to ey dwayo. Eshko ga kjok shkë tjän.

Tjläkwo tjaglën

³¹ Judas opshino to irgo ga Jesús tjlä ba oppinggaga beno tjeng li kong ga «No to ter kjok dogo dwayo ëre ber kësbang, tjwlö ara oba bokso, ga Sbö ber kësbang, tjwlö ara bor kjishko eni bakoe. ³² Eni ga Sbö iër ber kësbang, tjwlö ara eni ga Sbö Wa ëre ie ber kësbang, tjwlö ara eni bakoe. Ga shärye eni malinge.

³³ »Pjäy bor wapga wleni. Tja ber sök bomi tjok sira obi eröe. Llëbo loror judíoga kong li, e lër bomi

† 13:23 Ba oppingga woyde ara ba kjlara wleni le li, e Juan layde.

kong eni bakoe. Tja to irgo ga tja wlēmi, gueniyo tja öötong sök lishko ga pjāy äär eshko ga äe. ³⁴ Tjłkwo lēr bomi kong, shāryēmi wlo li, e tja glēn. Pjāy ēng woydos ara kar kare. Pjāy woydoror sorē ga pjāy ēng woydos kar kar eni bakoe. ³⁵ Shāyoromi eni wleni ga miydēba e go ga pjāy bor oppinggaga jlōkoyo» le.

«“Jesús, e ē miydēr llēme” lēp oba kong» lara Jesúsdē Pedro kong

³⁶ Eshko ga Simón Pedro tjlē ba kong ga «Tjlapga, ¿pja to kjone?»

«Tja to äär kjone lishko ga pja äär eshko ga äe. Gueniyo llono ga pja jek äär bor irgo» le ba kong.

³⁷ Kuya ga tjlē ba kong ga «Tjlapga, ¿tja jek bop tjok eni tjok ga ä ega? Tja optwē wolon bop kjīshko ga pjlúe» le.

³⁸ Kuya ga tjlē ba kong ga «¿Pja optwē wolon bor kjīshko jlōkoyore? Lēr bop kong jlōkoyo ga pjesit kjok shrānto ga kjörkö kjluntē llēm obishko ga “Jesús, e ē miydēr llēme” lorop oba kong pjloglo mya tjan» le.

14

Shji äär Data sök lishko sorē

¹ Eshko ga Jesús tjlē ba oppinggaga kong ga «Pjāy wosonkē llēme. Pjāy mär ber lōng Sbō go, pjāy mär ber lōng bor go bakoe. ² Bor Data ushko ga nopga ber lōng wlo li shtoyo ara. Eni llēm kjwe ga loror bomi kong tjan. Tja to shto poshāryē bomi kong eshko. ³ Ga shto poshāryēr bomi kong kuzong ga tja tjwe irōng obi bomi wlokjre, ga pjāy sör bor tjok,

pjäy äär ber löng bor tjok eshko wlo. ⁴ Irbo jek äär tja to kjone lishko li miydëmi löng pjir tjän» le.

⁵ Kuya lok ga Tomás tjlë ba kong ga «Tjlapga, pja to kjone miydërwa löng llëme. ¿Eni ga irbo li miydërwa sorë?»

⁶ «Pjäy äär ber löng Data Sbö sök lishko bor kjishko. Tjlökwo bek li miydëmi bor kjishko. Pjäy äär ber löng së jlökoyo bor kjishko bakoe. Eye mär bor go llëm ga äär Data Sbö sök lishko llëme. ⁷ Bäm goshko ga tja ë miydoromi llëme. E kjishko ga bor Data miydoromi llëm bakoe. Gueniyo eeri jek lëkong ga e miydëmi löng pjlu, e ñomi shäng wleni kjishko» le.

⁸ Eshko ga Felipe tjlë ba kong ga «Tjlapga, Data Sbö pīs borwa kong. Woydërwa li e eröe» le.

⁹ Kuya ga tjlë ba kong ga «Felipe, tja shäng bomi tjok dbar kop ara tjän. ¿Eni ga tja miydëp shäng llëm obire? Eye, tja ña ga Data Sbö ña bakoe. ¿Eni ga “Data Sbö pīs borwa kong” lëp bor kong sorëro?

¹⁰ Tja shäng ba tjok, ga e shäng bor tjok bakoe. Tjawa kjlaraso. ¿E jlöe lëmi llëmde?» le.

Eshko ga tjlë ba oppinggaga uunkong löng li kong ga «Tjlökwo lër shäng bomi kong li, e botoya llëme. Jlökoyo ga pak shäryër shäng li, e shäryaga Data Sbö shäng bor tjok lirë.

¹¹ »Tja shäng ba tjok, ga e shäng bor tjok bakoe. Tjawa kjlaraso. E jlöe lozña. Llëm ga pjäy mär bor go, llëbo shäryoror ñomi li kjishko. ¹² Lër bomi kong jlökoyo ga eye mär bor go ga pak shäryër shäng li shärye eni. Ga tja to Data Sbö shwoy irgo ga pak shärye kësbang e kjinmo bakoe. ¹³ Ga llëye rokëmi bor kong bor ko go kës li shäryër bomi kong,

Data Sbö iër ber kësbang, tjwlõ ara oba bokso wlo.
 14 Llëye rokëmi bor kong bor ko go kës li shäryër
 bomi kong eni jlökoyo.

«Sbö Sëya ichër jek bomi kjimtë» lara Jesúsde

15 »Tja woydëmi wleni ga bor tjlökwo kolozïa.
 16 Enira llëbo rokër Data Sbö kong, ga pjây kong
 bomi poshdungga twe oblë, ber shäng bomi tjok
 iyado wlo. 17 Sbö Sëya li e. Tjlökwo bek li piya
 bomi kong, miydëmi wlo. Nopga Sbö miydë
 llëm wleniyo omwlokjrë llëm, iya lok llëm kjïshko,
 miyde lok llëm kjïshko bakoe. Pjâyda ommydë,
 shäng bomi tjok kjïshko, ber shäng bomi yorkaga
 iyado wlo kjïshko bakoe.

18 »Tja toshko ga pjây rayër ber löng llupsëng
 wleni llëme. Tja tjwe iröng bomi shwoy obi.
 19 Dbar sira obi ga tja iya nopga Sbö miydë llëm
 wleniyorë ame. Gueniyo pjâyda, tja ïmi obi. Eshko
 ga tja sök së kjïshko ga pjây ber löng së jlökoyo.
 20 Eshko dbaryo ga pjây ommydono ga tja shäng
 bor Data tjok, pjây löng bor tjok, ga tja shäng bomi
 tjok bakoe. 21 Ëye bor tjlökwo kjrë, ga kole ga bor
 woydaga jlökoyo li e. Bor woydagaga löng kës li, e
 woyde bor Datarë ara. Epga woydër, ga tja opping
 ba kong lok bakoe» le.

22 Kjlara shäng eshko ko Judas, gueniyo e Judas
 Iscariote llëme. Judas li tjlë Jesús kong ga «Tjlapga,
 ¿pja opping borwa kong erö ega? ¿Pja opping oba
 uunkong kong llëm ega?»

23 «Ëye, tja woyde ga bor tjlökwo kole. Eni ga
 e woyde bor Datarë, ga tjawa jek ba shwoy, ga
 tjawa ber löng ba tjok. 24 Ëye, tja woyde llëm ga bor

tjłõkwo kole llëme. Tjłõkwo lër shäng kumi löng li, e laga tjarë llëm, e laga Data Sbõ, bor ichaga lirë.

²⁵ »Tjłõkwo ëre loror bomi kong, tja shäng bomi tjok obishko. ²⁶ Gueniyo Sbõ Sëya, bomi poshdungga li iche Data Sbõrë bomi kong bor ko go, ga pjây pîya jek këgong, tjłõkwo loror bomi kong kës li woyoshre bomi kong bakoe.

²⁷ »Tja toe. Gueniyo ga pjây iër ber löng wlëpe. Pjây löng wlëp laga li, e tja. Pjây ie nopga Sbõ miydë llëm wleniyorë ber eni llëme. Pjây wosonkë llëm, llëye bangkjrëmi llëm bakoe.

²⁸ »Tja tjłëno bomi kong ga “Tja toe. Ga tja tjwe iröng bomi shwoy obi” loror li kuromi tjän. Tja to iröng Data Sbõ shwoy. Eni ga tja woydëmi jlõkoyo wleni ga pjây ber löng wopjlú eshko, Data Sbõ kësbang, tjwłõ ara bor kjinmo kjışko. ²⁹ Llëbo ëre shäryoydë llëm obishko ga lër shäng bomi kong. Eni ga shäryonoshko ga pjây mär ber löng bor go jek këgong ba kjışko. ³⁰ Kjuk ëre ichaga li* tek tjwe shäng. E kjışko ga tja tjłë bomi kong ara obi llëme. E dbo ara, bor ichë wlo llëme. ³¹ Gueniyo Data Sbõ woydër ara. E kjışko ga e miyde nopga löng kës lirë wlo ga tja ichara llëbo shäryër wlo li, e shäryër eni.

»Eësë, shji toe» le.

15

Kjillgwo sokö, ba kowo

¹ Eshko ga Jesús tjłë ba oppinggaga kong ga «Tja so kjillgwo sokö bo pjłëblë tjok wleniyo kjoyoe. Oblëyo tja dik drete. Bor Data, e so kjillgwo li daga

* **14:30** Kjuk ëre ichaga le li, e Äloklo.

kjoyo bakoe. ² Kjillgwo kowo llë botjyë llëm ga ze tas tas. Kowo kjong kjong botjyë ga dbo toya pjäs pjäs, kowo li botjyë pjlú anmoyō wlo. ³ Pjây so kowo dbo tok pjir li kjoyo, tjlōkwo loror bomi kong li kjroromi kjĩshko. ⁴ Eni ga pjây ber löng bor tjok, ga tja ber shäng bomi tjok bakoe. Kowo llë botjyë om go ga ä, jong tuktëng ba sokö go guing. Pjây so e kjoyo bakoe. Pjây ber löng bor tjok llëm wleni ga pjây llëbo pjlú shäryë ga äe.

⁵ »Tja so kjillgwo sokö li kjoyoe. Pjây so ba kowo li kjoyo bakoe. Eye löng bor tjok, ga tja shäng ba tjok ga llëbo pjlú shärye ara, so kowo botjyë pjlú li kjoyoe. Gueniyo eye löng bor tjok llëm ga llëbo pjlú shärye ga äe. ⁶ Ga eye löng bor tjok llëm ga ber so kowo dbukko, iak beno tjeng dan dogro wlo li kjoyoe. Kowo eni li, e tōy, suy wlo erä. ⁷ Gueniyo pjây ber löng bor tjok, ga pjây mär ber löng bor tjlōkwo go ga llëye rokëmi woydë li rokozi, ga twër bomi kong. ⁸ Pjây ikoba ga llëbo pjlú shäryë ara, so kowo botjyë pjlú li kjoyo ga miydëba e go ga pjây bor oppingga, ga bor Data iëba ber kësband, tjwłō ara bomi kjĩshko.

⁹⁻¹⁰ »Pjây woydër, tja woyde Data Sbörë sorë ga eni. E kolër shäng iyado, ga tja woyde ber shäng eni iyado bakoe. Eni ga tja kolozī ber löng iyado, pjây woydër ber löng eni iyado bako wlo. ¹¹ Lër shäng bomi kong eni, pjây ber löng wopjlú, botoya dik wlo. Eni ga pjây wopjlú jlōkoyo. ¹² Tjlōkwo lër shäng bomi kong shäryëmi wlo li eni: Pjây ëng woydos ara kar kar, pjây woydoror sorë ga eni. ¹³ Shji bi kjlara woydë ara ga llëbo shäryëy ba kong tjwłō ara anmoyō li, shji optwë wolon ba kjĩshko li e.

¹⁴ Ga tja kolëmi wleni ga pjây kowër bor pjeyoga.
¹⁵ Parkagaga tjeng li, llëye shärye ba kägäyorë li, e miyde löng llëme. Gueniyo llëbo lara bor Datarë bor kong li, e loror bomi kong pjir tjän. E kjishko ga pjây kowër bor parkaga ame, pjây kowër bor pjeyoga shara.

¹⁶ »Tja kjruga pjäydë llëm, pjây kjruga tjarë. Ga pjây ioror beno to löng llëbo pjlú ber iyado li shäryë. Shäryëmi eni ga llëye rokëmi Data Sbö kong bor ko go li, e twe bomi kong. ¹⁷ Tjlökwo lër shäng bomi kong shäryëmi wlo li eni: Pjây ëng woydos ara kar kare.

Shji iywa nopga Sbö miydë llëm wleniyorë shjiktëng

¹⁸ »Nopga Sbö miydë llëm wleniyo, pjây iywa lok shjiktëng wleni ga woyoshrëmi eshko ga tja iywa lok shjiktëng bomi bäm go bakoe. ¹⁹ Pjây so epga kjoyo kjwe ga pjây woyde lok pjlú, ba pjeyoga wleni. Gueniyo pjây kjroror ba tjrëko dwayo kuzong ga pjây so epga kjoyo ame. Pjây iywa lok shjiktëng e kjishko. ²⁰ Tjlökwo loror bomi kong li woyoshrozïa. Tja tjlëno bomi kong ga “Parkagaga tjwlëk löng pjir wleniyo tjwlö ara, ba sogo kjinmo llëme” loror eni. Eni ga tja shduna lok kuzong ga pjây shdüya lok eni bakoe. Tjlökwo loror ba kong li kjrara lok kjwe ga tjlökwo lëmi ba kong li kjre lok eni bakoe. ²¹ Llëbo uunkong ëre shärye lok bomi kong, pjây bor nopga kjishko, bor ichaga miyde lok llëm kjishko bakoe.

²² »Tja kjwe shrono tjlëno ba kong llëm ga llëbo owa shäryara lok li ber pjang ba go llëme. Gueniyo epga iak beno shdungko tjän, bor tjlökwo kura lok

li kjrara lok llëm kjishko. ²³ Ëye, tja ïywa shjiktëng ga bor Data, e ïywa shjiktëng bakoe. ²⁴ Llëbo ïydëba llëm wleniyo shäryoror ba kong ara. Eni llëm kjwe ga llëbo owa shäryara lok li ber pjang ba go llëme. Gueniyo llëbo shäryoror li ïna lok wëllë ëmdë ga tja, bor Data, tjawa ïywa lok shjiktëng. ²⁵ Ëre shäryë jüni, kjok llgwekklo baïya tak pjang li ber jlökoyo wlo. Tjlëno beno eni: “Tja goshko llëye owa wlëna lok llëm ëmdë ga tja ïywa lok shjiktëng.”*

²⁶ »Rokër Data Sbö kong ga ba Sëya, bomi poshdungga li iche tjwe ber bomi tjok. Ga ichara shronoshko ga pjäy kjimte, tjlökwö bek li pïya bomi kong bakoe. Ga tjlä bomi kong bor kjishko ara. ²⁷ Ga pjäy löng bor tjok tek dämärshko dwayo kuzong ga pjäy tjlä bor kjishko eni bakoe.

16

¹ »Lër shäng bomi kong eni, pjäy mär ber löng bor go wlo, tja rayëmi llëm wlo. ² Pjäy ichëba opzrëk jek judioga syö uyo roshko ame. Ga dbar tjwe kjwara ga pjäy zröya nopgarëshko ga wotjlük lok ga llëbo shärye löng Sbö kong pjlúe le. ³ Shärye lok eni, tja, Data Sbö, tjawa miyde lok llëm kjishko. ⁴ Lër shäng bomi kong eni, äär ba dbaryoshko ga tjlökwö ëre woyoshrëmi eshko wlo.

Pak shärye Sbö Sëyarë bi kong

»Tjlökwö ëre loror bomi kong tek dämärshko llëm, eshko ga tja shäng bomi tjok obi kjishko. ⁵ Gueniyo eerishko ga tja to bor ichaga sök lishko. Eni ëmdë ga “¿Pja to kjone?” lëmi bor kong llëme. ⁶ Llëbo lër

* 15:25 Salmo 35.19; 69.4.

shäng li kuromi kjĩshko ga pjāy beno löng woydē ara. ⁷ Gueniyo lēr bomi kong jłōkoyo ga tja brikotong li, e ber bomi kong pjlú anmoyō. Tja brik llēm kjwe ga Sbō Sēya, bomi poshdungga li tjwe ber bomi tjok llēme. Gueniyo tja brikotong pjir ga e ichēr tjwe ber bomi tjok. ⁸⁻¹⁰ Ga shronoshko ga nopga Sbō miydē llēm wleniyo, epga diktong ara li pīya ba kong, miyde lok wēlē wlo. Mār löng bor go llēm kjĩshko ga pīya ba kong ga wotjlik bēy llēbo owa li kjĩshko llēme. Tja to Data Sbō sök lishko kjĩshko ga pīya ba kong ga irbo bek li miyde lok llēme. ¹¹ Kjuk ēre ichaga li* iak beno shdungko tjān kjĩshko ga nopga lıgweya Sbōrē sorē li miyde lok llēm bakoe.

¹² »Tja llēbo lē woydē bomi kong ara obi, gueniyo eni tjok ga woyotjlımi ga pjāy āār ba dbo go llēme. ¹³ Gueniyo Sbō Sēya shronoshko ga tjłōkwo bek kēs li pīya bomi kong. Eshko ga tjłōkwo le bomi kong ba woshko llēm, tjłōkwo kura li layde bomi kong erōe. Ga llēye wen wlo li le bomi kong, wentē llēm obishko. ¹⁴ Tjłōkwo botoya li le bomi kong, miydēmi wlo. Eni ga tja ie ber kēsbang, tjwlō ara. ¹⁵ Data Sbō llēbo tjeng kēs li, e botoya. Tjłōkwo botoya li le Sbō Sēyarē bomi kong, miydēmi wlo loror bomi kong e kjĩshko.

¹⁶ »Wop ā ga tja ĩmi shäng bomi tjok ame. Gueniyo wop ā obi ga tja ĩmi shäng bomi tjok jek obi» le.

Jesús oppinggaga woydono ara pjir ga ber löng wopjlı shara

¹⁷ Kuya ba oppinggagarē lok ga tjłē lok ēng kong ga «¿“Wop ā ga tja ĩmi shäng bomi tjok ame.

* **16:11** Kjuk ēre ichaga le li, e Ä loklo.

Gueniyo wop ä obi ga tja ĩmi shäng bomi tjok jek obi” le shäng li llë layde? ¿“Tja to Data Sbö sök lishko” le shäng li llë layde?» le lok eni. ¹⁸ Ga kjakroke lok ëng kong jek obi ga «¿“Wop ä” le shäng li llë layde? Llë layde miydëy löng llëme» le lok ëng kong eni.

¹⁹ Llëye kjakroke woyde ba kong li miydara Jesúsdë pjire. E kjĩshko ga tjlë ba kong lok ga «¿“ Wop ä ga tja ĩmi shäng bomi tjok ame. Gueniyo wop ä obi ga tja ĩmi shäng bomi tjok jek obi” le shäng li llë layde?” lëmi löng ëng kong eni. ²⁰ Lër bomi kong jlökoyo ga nopga Sbö miydë llëm wleniyo löng wopjlú wopro ga pjäy löng woydë, slar ara eshko. Gueniyo e irgo ga pjäy ber löng eni ame, pjäy kjlopswë ber löng wopjlú shara.

²¹ »Wälë wloshko buk döröshko ga shaya swlorë, dbaryo öötong kjĩshko. Gueniyo wloshko tjeng irgo ga bang ara li woyo ba kong ame, wopjlú ba chida tjeng li kjĩshko. ²² Eni wleni ga eeri ga pjäy löng woydë ara. Gueniyo e irgo ga pjäy ĩn jek obishko ga pjäy ber löng wopjlúe. Eshko ga wopjlú li döga ërë bomi shjiryö llëme. ²³ Eshko dbaryo ga llëye kjakrokëmi bor kong wlo drete. Lër bomi kong jlökoyo ga llëye rokëmi bor Data kong bor ko go li, e twe bomi kong. ²⁴ Llëbo rokomirë Sbö kong bor ko li go llëm obi. Gueniyo eeri ga llëbo rokozĩ ba kong, ga kjrëmi, ga pjäy ber löng wopjlú jlökoyo.

²⁵ »Tja tjlë shäng bomi kong llëbo jyãglo go, gueniyo llono ga tja tjlë bomi kong eni ame. Eshko ga bor Data läywër bomi kong wëllëe. ²⁶ Eshko dbaryo ga llëbo rokëmi ba kong om go bor ko go. Tjara llëbo rokë ba kong bomi kjĩshko guing ame.

²⁷ Tja woydëmi, ga miydëmi ga tja ter shrono Sbö shwoy dwayo. E kjïshko ga pjây woyde Data Sbörë om go. ²⁸ Tja ter shrono kjok ëre kjing go ba shwoy dwayo, ga tja to kjok ëre kjing go dwayo jem ba shwoy iröng obi» le.

²⁹ Kuya ba oppinggagarë lok ga tjëlë lok ba kong ga «Eeri ga pja tjëlë shäng borwa kong wëlä. Pja tjëlë shäng llëbo jyäglo go llëme. ³⁰ Ère go ga miydërwa ga llëbo tjeng kës li miydëp shäng pjir, llëbo kjakrokëba bop kong guing llëme. E kjïshko ga miydërwa ga pja ter shrono Sbö shwoy dwayo» le.

³¹ Kuya ga tjëlë ba kong lok ga «¿Bor tjëlökwo kjrëmi tjände? ³² Dbar tjwe kjwara ga pjây shdär ber löng llaw pogo, pjây kjlara kjlara ber löng bomi ushko om go. Eshko ga tja rayëmi ber sök tjoksa. Gueniyo eshko ga tja sök tjoksa llëm, bor Data sök bor tjok kjïshko. Ga dbar tjwe lër li, e shrono tjän. ³³ Lër shäng bomi kong eni, pjây ber löng wlëp bor kjïshko. Pjây löng kjok ëre kjing go obishko ga llëbo wen tjwe bomi kong owa ara. Gueniyo nopga Sbö miydë llëm wleniyo li dbo zanor pjir tjän. E kjïshko ga pjây dbokjrozong» le.

17

Jesús syöshtono Sbö kong ba kjïshko om go

¹ E irgo ga kjok dogo ïya Jesúsdë drëng, ga syöshtono Sbö kong. Tjëlë ga «Data, dbar li öötonge. Bop Wa ëre ios ber kës bang, tjwlo ara, pja iër ber kës bang, tjwlo ara bako wlo. ² Tja kong dbo tworop kës bang, nopga löng kës li ber tjeng bor wloshko wlo, tjreko nopga tworop beno bor kong kës li iër ber löng së ïyado bop tjok wlo. ³ Sbö kjlaraso li

pja, ga tja Jesucristo, tja ichaga pjarë. Nopga li ber löng së ïyado bop tjok wlo ga woyde ga shji miyde lok guing. ⁴ Pak tworop bor kong shäryër wlo li shäryoror pjire. Eni ga pja ioror beno kësbang, tjwlõ ara kjok ëre kjing go. ⁵ Kjok ëre wentë llëm obishko ga tja kësbang, tjwlõ ara bop bokso. Eeri ga Data, tja ios ber kësbang, tjwlõ ara eni obi.

Jesús syõshtono Sbõ kong ba oppinggaga kjishko

⁶ »Nopga kjok ëre so kjrorop, tworop bor kong. Ga pja ë loror ba kong lok. Epga bopoya twopdë bor kong, ga bop tjlõkwo kolara lok pjlúe. ⁷ Miydara lok ga llëbo tjeng kës tworop bor kong li, e twaga pjarë. ⁸ Tjlõkwo lorop bor kong li, e loror ba kong lok pjir, ga kjrara lok. Miydara lok pjlú ga tja ter shrono bop shwoy dwayo. Tja ichaga pjarë li, e jlõe miydara lok bakoe. ⁹ Tja syõstë nopga tworop bor kong li kjishko, epga bopoya kjishko. Gueniyo tja syõstë nopga pja miydë llëm wleniyo kjishko llëme. ¹⁰ Nopga botoya löng kës li, e bopoya. Nopga bopoya löng kës li, e botoya bakoe. Ba kjishko ga tja beno kësbang, tjwlõ ara.

¹¹ »Data, pja eröe. Tja shäng kjok ëre kjing go wlo ame. Tja to bop shwoy. Nopga tworop bor kong bop dbo go lira ber löng kjok ëre kjing go. Eni ga epga dos yõtso bop dbo go, ber löng kjlaraso wleni wlo, shji kjlaraso sorë ga eni. ¹² Tja shäng ba tjok lok obishko ga epga wlikoror, doror dbo tworop bor kong li go. Eni ga jeno kjlara döe. Weno shäng jer wlo li e. Shäryono eni, tjlõkwo tak pjang bop tjlõkwo go ba kjishko li ber jlõkoyo wlo.

¹³ »Eni tjok ga tja to bop shwoy iröng obi. Gueniyo tja shäng kjok ëre kjing go obishko ga llëbo

ëre lër shäng bop kong eni, epga ber löng wopjlu jlökoyo, botoya dik wlo. ¹⁴ Bop tjlökwo loror ba kong lok. Epga, e nopga pja miydë llëm wleniyo dik llëme. Tja eni llëm bakoe. E kjishko ga bor nopga ïywa nopga pja miydë llëm wleniyorë lok shjiktëng.

¹⁵ »Rokër bop kong ga bor nopga kjëp kjok ëre kjing go dwayo llëme. Woydër ga wlikëp, llëbo owa shärye Äre ba kong llëm wlo. ¹⁶ Epga, e nopga pja miydë llëm wleniyo dik llëme. Tja eni llëm bakoe. ¹⁷ Bop tjlökwo, e beke. Eni ga bor nopga ios ber tjeng dboy bop kong, jëk ber löng pjlo bek bop tjlökwo bek'li go wlo. ¹⁸ Epga ichër jek kjok ëre kjing go, tja ichorop ter shrono shäng kjok ëre kjing go sorë ga eni. ¹⁹ Ba kjishko ga tja opyono beno shäng dboy bop kong jlökoyo, epga ber tjeng dboy bop kong jlökoyo tjlökwo bek'li go wlo.

Jesús syöshtono Sbö kong tjlökwo kjragaga löng kës li kong

²⁰ »Tja syöshtë ba kjishko dö llëme. Llono ga tjlökwo le lok oblë kong, ga kjong kjong mär ber löng bor go eshko. Tja syöshtë ba kjishko lok bakoe. ²¹ Data, pja shäng bor tjok, ga tja shäng bop tjok bakoe. E kjishko ga shji kjaraso. Woydër ga epga ber löng kjaraso eni bakoe. Woydër ga löng bi tjok, tja ichaga pjarë'li miyde nopga pja miydë llëm wleniyorë wlo. ²² Epga ioror beno tjwlö ara, tja iorop beno tjwlö ara sorë ga eni, epga ber löng kjaraso wlo, shji kjaraso sorë ga eni. ²³ Tja shäng ba tjok, ga pja shäng bor tjok. Woydër ga ber löng kjaraso jlökoyo, tja ichaga pjarë'li miyde nopga pja miydë llëm wleniyorë wlo, bor nopga woydorop

ara, tja woydorop sorë ga eni li miyde lok eni bako wlo.

²⁴ »Data, kjok ëre shäryopdë llëm obishko ga tja woydorop ara. E kjishko ga tja iorop beno kësbang, tjwlõ ara. Woydër ga nopga tworop bor kong tjeng li jem bor tjok, ber tjeng tja äär sök lishko wlo, tja iorop beno kësbang, tjwlõ ara li ïya lok wëllë wlo.

²⁵ »Data, pja pjlo beke. Pja miyde nopga kjok ëre so lirë löng llëm, gueniyo tjara ommydë, ga tja ichaga pjarë li miyde bor nopgarë pjluë. ²⁶ Pja sorë, e loror ba kong, miyde lok wlo, ga lër shäng ba kong lok obi. Shäryër eni, epga ëng woydë ara kar kar wlo, tja woydëp sorë ga eni, tja ber shäng ba tjok lok wlo bakoe» le.

18

Jesús shara ba wloyogarë

¹ Jesús syöshtono pjir ga opshino jek eshko dwayo ba oppinggaga tjok, ga jek dipzono Cedrón diwa kjwo kalëkong. Eshko ga kjok dgak buk kjrina, kjor ko *olivo* lok ara, ga opzrëno jek lok eshko.

² Jesús tön shäng enido eshko ba oppinggaga tjok. E kjishko ga kjok li miydara Judas, ba soynega lirë pjluë. ³ Eni kuzong ga Judas jek äär shäng eshko. Ëngkwagaga, Sbö u dagaga, e jek löng ba irgo, ichak syöshtaga kägäyoga, fariseogarë. Ëngkwoklo söya tjeng ba wloshko, iök bakoe.

⁴ Llëye shärye ba tjok li miyde Jesúsdë shäng. Eni ga ëng wlëno ba tjok, ga tjlë ba kong lok ga «¿Ë wlëmirë?»

⁵ «Jesús, Nazaret so li wlënwarë» le lok ba kong.

Eni ga tjlë ba kong lok ga «E tja» le. (Judas, ba soyne ga li shäng eshko ba tjok bebi.) ⁶ Lara eni li kuya lok ga opshino jek lok iröng sira, ga dgono jek rish rish tjeng töshko.

⁷ Eshko ga Jesús tjlë ba kong lok jek obi ga «¿Ë wlëmirë?»

«Jesús, Nazaret so li wlënwarë» le lok ba kong.

⁸ Eni ga tjlë ba kong lok jek obi ga «E tja loror bomi kong tjän. Tja wlëmirë dö ga llamo löng ère ichozĩ toe» le. ⁹ Shäryono eni, tjlökwo lara lunashko li ber jlökoyo wlo. Tjlëno ga «Nopga tworop bor kong li jeror kjlara llëme» lara eni.

¹⁰ Eshko ga Simón Pedro dröng shino kjwangna ba bapkwö roy dwayo, ga syöshtaga kësbangyo parkaga kwomgwö zakza tas jer lon pjik buk töshko erä. (Parkaga li ko Malco.)

¹¹ Eshko ga Jesús tjlë ba kong ga «Bop dröng kjwe jnes ba shtoy iröng obi. Tja ichara Data Sbörë, tja shdungoba, bokrotkëba, zrökoba wlo, ga shäryër eni kjluwe» le.

Jesús söraba Anás bokshto

¹² Eshko ga ëngkjwagaga, ba kägäyo, Sbö u dagaga, Jesús shara lok, ga kjrochara. ¹³ E irgo ga söra lok jek Anás bokshto. Anás, e Caifás kegue. Lu eshko ga Caifás parkë sök syöshtaga kësbangyo.

¹⁴ Kjupäshko ga tjlëno ga «Pjlú wlo ga no wolon kjlara oba uunkong äska» lara eni.

«Jesús, e ë miydër llëme» lara Pedrorë

¹⁵ E wopro ga Simón Pedro, Jesús oppingga kjlara obi, e jek löng Jesús sökoba jek shäng li irgo. Jesús oppingga oblë li miyde syöshtaga kësbangyo

lirë kuzong ga pjöyĩkong jek opzrëno shäng Jesús tjok u li worbo go. ¹⁶ Pedrora beno sök kjoko, u bäng zlong. Eshko ga Jesús oppingga oblë li opshino tek iröng, ga lano kjoglo parkë shäng u bäng daga li tjok, ga Pedro söra jek ba tjok kjër roshko.

¹⁷ Eshko ga kjoglo li tjlë Pedro kong ga «¿Pja ëmdë ga domer li oppingga bebi llëmdo?»

«Llëme» le ba kong.

¹⁸ Eshko ga smo ara kuzong ga parkagaga, Sbö u dagaga löng li, e iök boktöno kjwara, ga beno löng iökkok. Pedro ëmdë ga shäng iökkok ba tjok bakoe.

Llëbo kjakrokara Anásdë Jesús kong

¹⁹ E wopro ga syöshtaga kësbangyo li llëbo kjakrokono Jesús kong, ba oppinggaga kjĩshko, llë pĩyde oba kong li kjĩshko bakoe. ²⁰ Kuya ga tjlë ba kong ga «Tja tjlëno oba uunkong bokshito. Dbar kjwobi go ga oba pinor shäng judíoga syö uyo lok li roshko, llëm ga Sbö u zlong bäng, judíoga löng kës li tön löng enido li shtoshko. Llëbo loror lütshko llëme. ²¹ ¿Eni ga llëbo kjakrokëp bor kong ega? Kjakrokos bor tjlökwo kugaga kong. Llëye loror li miyde lok pjire» le.

²² Lara eni li kura Sbö u daga kjlara shäng lirë, ga Jesús kwomso shpokza pjök, ga tjlë ba kong ga «¿Tjlapga syöshtaga kësbangyo kjwe dboryëp eniro?»

²³ «Llëbo loror owa kjwe ga llë los bor kong. ¿Gueniyo loror pjlu ga tja shpop ega?» le ba kong.

²⁴ E irgo ga ichara Anásdë jek jek shäng kjro go Caifás, syöshtaga kësbangyo li shwoy.

«Jesús, e ë miydër llëme» lara Pedrorë jek obi

²⁵ E wopro ga Simón Pedro shäng iökkok kjoko, ga löng li tjlë ba kong ga «¿Pja ëmdë ga domer li oppingga bebi llëmdo?»

«Llëme» le ba kong.

²⁶ Syöshtaga kësbangyo parkaga kjlara shäng eshko, e domer kwomgwo zara Pedrorë'li pjeyo. E tjlë Pedro kong ga «¿Pja ñnor shäng kjok dgak buk, kjor ko *olivo* lok ara lishko ba tjok bebi llëmdo?»

²⁷ «Llëme» le ba kong. Jekdo eshko ga kjörkö kjlunoe.

Jesús söraba Pilato bokshto

²⁸ Kjok shröngto ga Jesús söraba to Caifás shwoy dwayo, jek öötong löng kjok eshko so ichaga ko Pilato, e ushko, gueniyo judío tjlapgaga lira opzrëno jek lok u li roshko llëme. (Dbar shrëkkïo llë döröshko ga judíoga sgara löng opkjë löng dboshko. Opzrëno lok nopga judío llëm wleniyo u roshko wleni ga Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo li shrëya ga äe le. Opzrëno jek lok u li roshko llëm e kjïshko.) ²⁹ Eni kuzong ga Pilato opshino tek kjoko, ga tjlë ba kong lok ga «¿Domer kjwe rotëmi llë kjïshko?»

³⁰ «Llëbo owa shäryara llëm kjwe ga sörorwa tek bop kong llëme» le ba kong.

³¹ Eni ga Pilato tjlë ba kong lok ga «Eni ga sözi, llgwezï pjäydë om go bomi kjok llgwekkïo li go» le.

Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Gueniyo no zrörwa tjawarë om go ga äe. No zrökko laga li pja eröe» le.

³² Shäryono eni, tjlökwö lara Jesúsdë, e wolon sorë li ber jlökoyo wlo.

³³ Eshko ga Pilato jek opzrëno ba u roshko iröng obi, ga Jesús rokara tek ba shwoy, ga tjlë ba kong ga «¿Judío pjluyo 'li pjare?»

³⁴ «¿E kjakrokëp shäng, tja ë miydëp woydë kjïshkore, de laga oblërë bop kong?» le ba kong.

³⁵ Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Tja judío lëpdo? Pja söga, twaga bor kong 'li, e bop pjeyoga om go, syöshtaga kägäyoga bakoe. ¿Pja llëye owa shäryono?»

³⁶ «Tja ber pjlü kjok ëre kjing go wlo llëme. Eni kjwe ga bor nopga ëngkjwë judíoga tjok, tja wlike lok wlo. Gueniyo bor pjlü shtoyo 'li kjokyo oblë» le ba kong.

³⁷ Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Enira pja pjlure?»

«Tja pjlü laga pjarë, ga lorop beke. Tja weno to ter shäng kjok ëre kjing go, tjlökwo bek 'li laga. Ëye tjlökwo bek 'li kuk woydë ga tja kuya» le.

³⁸ Kuya ga tjlë ba kong ga «¿Tjlökwo bek 'li llë?» le. Lara eni pjir ga opshino jek 'lan judío tjlapgaga tjok obi. Tjlë ga «Domer ëre bor kong ga llëye owa shäryara ber shdungko wlo drete. ³⁹ Äär 'lu pjlöbi go ga Israel tjëyoga döktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrëkklöshko ga nopga bängzak tjeng no shdüzlong uyo roshko 'li, enido ga rayër kjlara. ¿Eni ga woydëmi ga judío pjluyo 'lëmi 'li dötë bomi kongde?»

⁴⁰ «Llëme. ¡Barrabás, e döpdë dey!» le ba kong. Barrabás, e dënashko ga ëngkjwono Roma sopga tjok.

19

Jesús ichara Pilatorë zrökoba pjang kjlös go wlo

¹ Eni ga Jesús twara Pilatorë ba ëngkjawagaga kong, shpoya lok no shpokklo go wlo. ² Eshko ga shkô sho ywara lok kjrina, beno pjlu dlu ioklo wleni, ga iara lok ba dlu kjing go, ga kong shwong wlëna lok kara pjlunga shwong wleniyo ko dingding shwëshwë, ga pjuna lok ba do go. ³ E irgo ga jek lok ba zlong bäng, ga tjlë ba kong ga «¡Judío pjluyo, pja pjlu, pja tjwlô arae!» le lok eni, ga shpokza lok pjök pjök ba kwomsoshko erä.

⁴ Eshko ga Pilato opshino tek kjoko iröng obi, ga tjlë löng li kong ga «Domer tek sör shäng ëre izïa. Woydër ga miydëmi ga bor kong ga llëye owa shäryara ber shdungko wlo drete» le. ⁵ Jesús opshino tek shäng ba bokshto pjlu dlu ioklo ywak shkô sho go li jong ba dlu kjing go, doyak shäng pjlunga shwong wleniyo li go bakoe. Eshko ga Pilato tjlë löng li kong ga «Domer shäng ëre izïa» le.

⁶ Ìya syôshtaga kägäyoga, Sbö u dagagarë ga tjlë lok dbo go ga «¡Zrös pjang kjlös go! ¡Zrös pjang kjlös go!» le lok eni.

Kuya Pilatorë ga tjlë ba kong lok ga «Sözï, ga zrözï pjäydë. Bor kong ga llëye wlënor ber shdungko wlo drete» le.

⁷ Kuya judío tjlapgaga löng lirë ga tjlë ba kong ga «Domer kjwe tjlëno ga “Tja Sbö Wa” lara eni. E kjïshko ga borwa kjok ilgwekklo tak pjang li tjlë ga e zrökko» le.

⁸ Kuya ga bangkjrara ara jek këgong.* ⁹ Eni ga jek opzrëno ba u roshko iröng obi, ga tjlë Jesús kong ga «¿Pja kjone so?» le, gueniyo dboryara llëme. ¹⁰ Eni

* **19:8** Eshko ga Pilato wotjlik ga Jesús, e Sbö Wa jlökoyo kjwe le. Bangkjrara ara e kjïshko.

kuzong ga tjlē ba kong obi ga «¿Tja dboryēp woydē llēmde? Pja shäng bor wloshko. Pja därde, de pja zrökoba pjang kjlös gore, e laga tjarē. ¿E miydēp llēmdo?»

¹¹ «Dbo twara Sbörē bop kong llēm kjwe ga tja shäng bop wloshko llēme. E kjīshko ga bor twagaga bop kong löng kjwe, e llēbo owa shäryono kēsbang, bop kjinmo» le ba kong.

¹² Eshko jek lēkong ga Pilato beno shäng llēbo shäryē ara, Jesús döya wlo le. Gueniyo ga judío tjlapgaga öö le lok jek tjē jīkong, tjlē ga «Ë pogo opyē sök pjlū ga e pjlū kēsbangyo sök Roma kjokyo li wloyo. Eni ga domer kjwe rayēp jek to wleni ga pja ba wloyo bakoe» le.

¹³ Kuya Pilatorē ga sirkeno sök no llgwezlong sökklo jong li kjing go, ga nopga ichara Jesús shik eshko. Shto eshko li kowēba Tōshko Shto Shäryak Buk Akkwo Go, arameo tjlōkwo go kowēba Gabatá.

¹⁴ Eshko ga öötong dlo dluw, ga Israel tjeyoga dōktong tek Egipto kjokyo dwayo dbaryo shrēkklo li bong. Eshko dbaryo ga judíoga poshäryē, ba dbar li shrēya lok wlo. Ga Pilato tjlē judío tjlapgaga kong ga «Bomi pjluyo shäng kjwe ĩzā» le.

¹⁵ Kuya lok ga tjlē ba kong dbo go ga «¡Ichos jūy dwayo! ¡Ichos jūy dwayo! ¡Zrös pjang kjlös go!» le.

Eshko ga Pilato tjlē ba kong lok ga «¿Woydēmi ga bomi pjluyo kjwe zrör pjang kjlös gore?»

«Tjawa pjluyo sök kjlaraso, pjlū kēsbangyo sök Roma kjokyo li e» le.

¹⁶ Era eni ga Jesús twara Pilatorē ba engkjwagaga kong, löya lok pjang kjlös go wlo, ga söra lok to ey dwayo.

Jesús zröraba pjang kjlös go

¹⁷ Ga Jesús jek shäng ba tjok, ba kjlös li söya pjang om go, ga öötong löng kjokyo ko No Kâ Dboglo dlupyo, arameo tjlökwö go ko Gólgota. ¹⁸ Eshko ga löra lok pjang kjlös go. Nopga löra lok kjlös go do pjök obi bakoe. Kjlara pjang or këlä, kjlara pjang or milë, kjlösyo dboy dboy.

¹⁹ Pilato kjibokwo tonö kjwara, ga iara lok Jesús lök pjangshko li kopshko, e zröya lok llë kjÿ miydëba wlo. Kjibokwo tak pjang li tjlä ga «Domer ëre ko Jesús, Nazaret so. E judío pjluvo.» ²⁰ Ga jyäglo tak pjang kjibokwo go li, e tak pjang arameo tjlökwö go, latin tjlökwö go, Grecia so tjlökwö go bakoe. Ga kjibokwo li lara judiöga ararë, jok eshko li buk Jerusalén kjokyo soshko kjishko. ²¹ Eni ga judío syöshtaga kägäyoga tjlä lok Pilato kong ga «Tëy kjweni llëme. Tos “Domer ëre tjlä ga ‘Judío pjluvo li tja’ le.” Tos eni dey» le.

²² Kuya ga tjlä ba kong lok ga «Llëbo toror pjang pjir tjän. Ber pjang eni» le.

²³ Jesús löra ëngkjwagagarë lok pjirshko ga ba shwong töna, ga pjlorgara ktringgwo pkëng (4) kjlara ïë. Ba shwong rolëkong li, e shäryak shwong karaso, sera ter jong llöm lëkong dwayo äär jong dre lëkong. ²⁴ E kjishko ga tjlä lok ëngkong ga «Dwläy llëme. Shwong kjwe ber ë kong ïy wlo ga jyä shiy dey» le, ga shäryara lok eni. Shäryono eni, Sbö tjlökwö tak pjang li ber jlökoyo wlo. Tjlëno beno eni: «Bor shwong shdöra lok ëngkong,

ga jyä shira lok, shwong li ber ë kong ïya wlo.»†

† 19:24 Salmo 22.18.

²⁵ Jesús kjlös jong lishko ga ba mekë shäng soshko, ba mewa shäng eshko bakoe. Cleofas boy ko María, María Magdala so, e löng eshko ba tjok lok bakoe. ²⁶ Ga ba mekë İya shäng ba oppingga woyde ara ba kjlara wleni li† zlong bäng, ga tjlë ba mekë kong ga «Walë, bop wa shäng kjwey» le ba kong, ²⁷ ga tjlë ba oppingga li kong ga «Bop mekë shäng kjwey» le. Eni ga eshko jek lëkong ga Jesús mekë wlokrara, ga söra beno sök ba ushko.

Jesús wolono pjang kjlös go

²⁸ E irgo ga miyde Jesúsdë ga ba pak li shäryara pjire. Eni ga Sbö tjlökwo tak pjang li ber jlökoyo wlo ga tjlë ga «Tja wodogroe» le. ²⁹ Eshko ga di bapkwö jong kjwara, roshko kjillgwo bo dyo shpoä. Ga llëbo llukluk di shak ara wleniyo kjrara no shäng eshko lirë kjwara, pöra kjillgwo bo dyo shpoä li go, kjrochara pjang kjor dbo go, ga poyona jem, shuya Jesúsdë wlo lara. ³⁰ Shura sira, ga tjlë ga «llëbo uunkong li shäryono pjire» le. E irgo ga kä kujono, ga wolonoe.

³¹ Eshko ga poshäryozlöng dbaryo li ey, ga wosh-tozlong dbaryo tjwlö ara wleniyo li bong. E kjishko ga woyde judío tjlapgagarë ga shinmo doyo ber lok kjlös go äär jong bong jā llëme. E kjishko ga rokara lok Pilato kong ga nopga iche ba kworbo tok, wolon maling wlo. E irgo ga woyde lok ga ba doyo löya ter ba kjlös go dwayo jekdo. ³² Eni ga ëngkwagaga jek lok domer löra pjang bäm go Jesús zlong li kworbo tok. E irgo ga ba kjlarayo li kworbo tora bakoe. ³³ Gueniyo jek äär Jesús pjang

† 19:26 Ba oppingga woyde ara ba kjlara wleni le li, e Juan layde.

lishko ga ñya lok ga wolono pjang tjän, ga kworbo tora llëme.

³⁴ Eshko ga ëngkjwaga kjlara, Jesús shorkekza lö kowo go ba pjloksoshko. Wop eni llëm ga srëng tek tur jong di tjok. ³⁵ Tjlokwo ëre taga li tja, ga llëbo tër shäng ëre, e ñnor om go. Miydër ga tja tjlä beke. Ga llëbo ñnor li totë shäng bomi kong, jlöe lëmi wlo. ³⁶ Shäryono eni, Sbö tjlokwo tak pjang li ber jlökoyo wlo. Tjlëno beno eni: «Ba dboglo tar kjlara llëme.» § ³⁷ Sbö tjlokwo tak pjang kjrina obi. Tjlëno beno eni: «Shorkera pjus li ñnaba lok.»*

Jesús doyo jnena José

³⁸ Domer shäng kjlara ko José, e Arimatea so. E oppino ara Jesús tjok, gueniyo shäryara lütshko, judío tjlapgaga bangkjrara ara kjishko. Ga Jesús wolono irgo ga ba doyo rokara Pilato kong, ga «jölö» le ba kong.

Eni ga José öör ba dök, ga söra to ey dwayo.

³⁹ Domer jëk shäng ba tjok kjlara obi ko Nicodemo. Pjlara ga öör lan Jesús tjok shkë. Jek shäng José tjokshko ga dwlo poshtikklo shtiya lok shinmo doyo go an maling llëm wleniyo söra jek ba tjok kjringsho pjök kwing dunggwo kjwo sak kjäk kjingsho shkëng (75) dik.† ⁴⁰ E irgo ga José, Nicodemo, Jesús doyo söra lok, dwlo poshtikklo li shtira shwong go, ga doyo li popgara e go, judíoga sgara shinmo doyo jnek sorë ga eni. ⁴¹ Jesús zröraba pjang kjlös go lishko ga kjok

§ **19:36** Éxodo 12.46; Números 9.12; Salmo 34.20. * **19:37** Zacarías 12.10. † **19:39** Dunggwo kjwo sak kjäk kjingsho shkëng (75), e kwing libra sak kjäk kjingsho shkëng (75) dik.

dgak buk kjrina soshko, roshko sak buk kjrina, shinmo doyo iaydëba eshko llëm obi. ⁴² Ga judíoga poshãryozlong dbaryo li ey kuzong ga doyo li iara beno buk sak li roshko, buk soy kjĩshko.

20

Sak beno buk rorë

¹ Öötong sondë kjok shränto ga María Magdala so jek öötong shäng sak lishko, ga ñna ga ak iak beno jong ba bängzakklo li, e kjak beno jong ba sor go.

² Eni ga jek zron jong Simón Pedro sök oppingga woyde Jesúsde ara ba kjlara wleni li* tjok lishko, ga tjlä ba kong lok ga «¡Tjlapga doyo li söraba to sakshko dwayo! ¡Öötong iaraba kjone li miydëy llëme!» le.

³ Kuya lok ga opshino jek lok jongya sakshko. ⁴ Pjöyĩkong li jek zron jong ëng tjok, gueniyo kjlara zrono Pedro kjinmo, ga öötong shäng bãm go sakshko. ⁵ Eshko ga roña doktëng shäng töshko. Ga ñna ga ba popgoklo beno tjeng erä, gueniyo opzrëno jek ba roy llëme. ⁶ E irgo ga Simón Pedro öötong shäng eshko, ga opzrëno jek ba roy. Ba popgoklo li ñna tjeng eshko. ⁷ Ba kä potaywoklo ñna shpuk, iak beno buk dboshko. ⁸ Eshko ga oppingga shrono shäng bãm go li opzrëno jek ba roy bakoe. Ñna pjir, ga woshrono jlëe le. ⁹ Gueniyo eshko ga Sbö tjlökwö tak pjang li tjlä ga Jesús woshre iröng obi kjluwe le li llë loklo miydayde lok llëm obi.

Jesús weno María Magdala so kong

* **20:2** Ba oppingga woyde ara ba kjlara wleni le li, e Juan layde.

10 E irgo ga to jek lok ba ushko iröng obi.

11 Gueniyo María Magdala so lira beno shäng sak li zlong bäng kjoko, slar ëë, ga sak li roina doktëng shäng töshko. 12 Eshko ga ña ga Sbö parkagaga kjok dogo so löng do pjök, doyono lok shwong ko pjlublún go, sirkeno löng Jesús doyo iak beno buk lishko, kjlara sök kä lëkong, kjlara sök dre lëkong.

13 Eshko ga tjlë lok ba kong ga «Walë, ¿pja slar ega?»

«¡Bor Tjlapga doyo li sörabae! ¡Öötong iaraba buk kjone miydër llëme!» le ba kong. 14 Lara eni pjir ga bojongö kalëkong, ga ñya ga Jesús bë shäng, gueniyo e Jesús miydara llëme.

15 Eshko ga Jesús tjlë ba kong ga «Walë, ¿pja slar ega? ¿Ë wlëpdë?» le.

Woyotjlïya beno shäng wotjlik ga kjok eshko daga li shängdo le. Eni ga tjlë ba kong ga «Tjlapga, shinmo doyo li söga pjarë wleni ga iorop beno buk kjone los bor kong, tja to kjrë wlo» le.

16 Eshko ga tjlë ba kong ga «María» le.

Kuya ga bojongö iröng, tjlëno ba kong arameo tjlökwo go, tjlë ga «¡Rabuni!» le. (Rabuni, e no pingga loklo.)

17 Kuya ga tjlë ba kong ga «Tja rayozong. Tja äätë iröng Data Sbö shwoy llëm obi. Gueniyo pja nom bor pjeyoga shwoy. Pja tjlë ba kong ga tja jek jongya iröng bor Data shwoy, e bomi Data bakoe. E bor Sbö, e bomi Sbö bakoe lëp ba kong eni» le.

18 Kuya ga jek ba oppinggaga löng lishko, ga tjlë ba kong ga «¡Tjlapga ñnor!» le, ga llëye lara ba kong li lara ba kong lok pjire.

*Jesús weno ba oppinggaga doglo sak kjwara (10)
li kong*

¹⁹ Öötong sondë kjok sëng ga ba oppinggaga tōno löng ëng tjok. Eshko ga judío tɔlapgaga bangkjire lok ara kjĩshko ga u bäng bäng li bängzara lok jong tuk tjän. Eni ga Jesús weno shäng ba tjrëko, ga tjlë ba kong lok ga «Miga. Pjäy ber löng wlëpe» le. ²⁰ Lara eni ga ba orkwo bäng, ba pjlokso bäng, e pina ba kong lok. Ga ãya lok ga beno löng wopjlu, woowa llëme. ²¹ E irgo ga Jesús tjlë ba kong lok obi ga «Pjäy ber löng wlëpe. Tja ichara Data Sbörë sorë ga pjäy ichër eni bakoe» le. ²² Eshko ga pjluk bakwara ba kopshko, tjlë ga «Pjäy go Sbö Sëya tjwe ber bomi tjok. ²³ È pogo, owa pjang ba go li lömi ba kong ga löya Sbörë ba kong eni bakoe. Gueniyo owa pjang ba go li lömi ba kong llëm ga löya Sbörë ba kong llëm bako, beno löng ba owa li tjok ãyado» le.

Jesús weno Tomás kong

²⁴ Jesús oppinggaga doglo sak kjwara kjingsho pjök (12) kjlara ko Tomás, e kowëba Kjlö bakoe. Jesús weno shäng ba oppinggaga li kongshko ga Tomás shäng eshko llëme. ²⁵ E kjĩshko ga e irgo ga ba pjeyoga tjlë ba kong ga «¡Tɔlapga ãnorwa!» le ba kong.

Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Löra ba orkwo bäng li ãn woydë, ga bor sakkwo zrër woydë ba roshko. Bor orkwo zrër woydë ba pjlokso bäng roshko bakoe. Eni llëm ga jlöe lër llëme» le.

²⁶ Öötong sondë kjwara obi ga Jesús oppinggaga li tōno uunkong löng u li roshko jek obi. Eshko dbaryo ga Tomás sök eshko bakoe. Eshko ga u

bäng bäng jong tuke. Eni ga Jesús weno shäng ba tjrëko obi, ga tjlë ba kong lok ga «Miga. Pjây ber löng wlëpe» le. ²⁷ E irgo ga tjlë Tomás kong ga «Bor orkwo ëre ïzong. Bop sakkwo kjwe zrës jüşko. Bop orkwo kjwe kjëmö, zrës bor pjlokso bäng ëre roshko. Tja woshrono iröng obire, de llëm, e woyotjlíp ame. E jlõe lozong» le.

²⁸ Eshko ga Tomás tjlë ba kong ga «Pja bor Tjlapga, bor Sbö bakoe» le.

²⁹ Kuya ga tjlë ba kong ga «Tja woshrono iröng obi jlõe lëp, tja ïnop kjïshko. Ëye, llëye ïna llëm ëmdë ga jlõe le ga ber wopjlúe» le.

³⁰ Llëbo ïydëba llëm wleniyo shäryara Jesúsdë ba oppinggaga bokshto ara obi, gueniyo tak pjang kjibokwo ëre go llëme. ³¹ Gueniyo ëre toror, miydëmi e go wlo ga no pjluoyo ichara Sbörë'li, e Jesús, e Sbö Wa bakoe, ga pjây mär ba go wleni ga pjây ber löng së ïyado Sbö tjok.

21

Jesús weno ba oppinggaga dog'lo kjäk (7) kong

¹ E irgo ga Jesús weno shäng ba oppinggaga kong obi, di bäng buk kësbang, shkung, so dlung kjoyo ko Tiberias* li sor go. Shäryono eni. ² Eshko ga löng Simón Pedro, Tomás (e kowëba Kjlö), Natanael (e Caná so, Caná kjokyo, e Galilea kjokyo obi), Zebedeo wapga do pjök, ba oppinggaga do pjök obi. ³ Ga Simón Pedro tjlë llamo löng'li kong ga «Tja to mã shak» le.

Kuya lok ga tjlë ba kong ga «Tjawa ëmdë ga jek bop tjok bebi» le.

* **21:1** Tiberias di bäng, e kowëba Galilea bakoe.

Eni ga uunkong li opyono lok jek kjylland roshko, gueniyo e shkëyo ga mã shano llëme.

⁴ Wëshko kjok shröngto ga ïya lok ga Jesús weno shäng di bäng li sor go, gueniyo e ë miyde löng llëme. ⁵ Eni ga Jesús tjlë ba kong lok dbo go ga «Pjeyoga, çmã sharomire?»

«Llëme» le lok ba kong.

⁶ Kuya ga tjlë ba kong lok ga «Bomi mã shakklo kjwe dbuzi jer orkwo këlkong, ga mã shami dani» le.

Kuya lok ga shäryara eni, ga ba shakklo li poyöya ga ä, roshko mã ara kjishko.

⁷ Eshko ga Jesús oppingga woyde ara ba kjlara wleni li† tjlë ga «†Tjlapga li shängdo!» le. Kuya Simón Pedrorë ga ba shwong kop lëkong skwara lunashko li pjuna jekdo, ga optono jer dishko chuw erä. ⁸⁻⁹ Eshko ga kjylland li buk këm di rong wop tjok. Eni ga llamo löng li jek ba irgo kjylland li go, mã shakklo roy mã tjung li dopshiya jek öötong löng pjöshko lëkong. Opshino lok kjylland li roy dwayoshko ga ïya lok ga iök jong kjrina ri ri, ga iökgo li kjing go mã buk kjlara, pjlung shosho suk pjir buk kwara bakoe.

¹⁰ Eshko ga Jesús tjlë ba kong lok ga «Mã sharomi yë tek sözi kjlöbö» le.

¹¹ Kuya Simón Pedrorë ga opyono kjylland li roy, ga mã shakklo beno pjang di roshko li dopshira jek öötong buk pjöshko. Roshko tjeng mã këskës doglo sak dbaw kjingsho sak shkëng kjingsho mya (153), eni ëmdë ga dwlëtong llëme.

† 21:7 Ba oppingga woyde ara ba kjlara wleni le li, e Juan layde.

¹² Eshko ga Jesús tjlě ba kong lok ga «Pjã tek iě» le.

Miyde lok pjlú ga e Tjlapga Jesús. E kjĩshko ga «¿Pja ë?» le lok ba kong llěme. ¹³ E irgo ga Jesús jek ba zlong bäng, ga pjlung shosho suk pjir li kjrara, ga shdöra ba kong. Mã suk pjir li kjrara, ga shdöra eni bakoe. ¹⁴ Jesús woshrara Sbörë iröng obi irgo ga weno ba oppinggaga kong e tjok ga öötong pjloglo mya.

Jesús tjlěno Pedro kong

¹⁵ Iono lok pjir ga Jesús tjlě Simón Pedro kong ga «Simón, Juan wa, ¿tja woydaga ara li ë? ¿E pjare?»

«Ëng, Tjlapga. Miydöp ga pja woydër» le ba kong.

Kuya ga tjlě ba kong ga «Eni ga bor tjlökwö kjragaga döp yötso, öng wlöp ushko so de ba dagarë sorë ga eni» le.

¹⁶ Eshko ga Jesús tjlě ba kong obi ga «Simón, Juan wa, ¿tja woydöp ara jlökoyore?»

«Ëng, Tjlapga. Miydöp ga pja woydër» le ba kong.

Kuya ga tjlě ba kong ga «Eni ga bor tjlökwö kjragaga döp, öng wlöp ushko so de ba dagarë sorë ga eni» le.

¹⁷ Era eni ga Jesús tjlěno ba kong obi, öötong pjloglo mya. Tjlě ga «Simón, Juan wa, ¿tja woydöp jlökoyore?» le.

Kuya ga woydë ara, jakrokara ba kong pjloglo mya kjĩshko. Eni ga tjlě ba kong ga «Tjlapga, llěbo tjeng kës li miydöp shäng pjlúe. Miydöp ga pja woydër» le.

Kuya ga tjlě ba kong ga «Eni ga bor tjlökwö kjragaga döp, öng wlöp ushko so de ba dagarë sorë ga eni. ¹⁸ Lër bop kong jlökoyo ga dënashko ga pja mite

obishko ga pja opdoyë tjoksa, pja jek äär woydëp kjone lishko. Gueniyo lono ga pja öötong këguë ga pja orkwo ië ber lok bek, pja doyëba wlo, ga pja sökoba jek äär woydëp kjone llëm lishko» le. ¹⁹ Lara eni li, e Pedro wolon sorë li loklo, ga Sbö ber kësbang, tjwlo ara e kjishko. Eshko ga Jesús tjlë ba kong ga «Tja rayëp llëme. Tja opshäryono sorë ga pja opshäryë eni bakoe» le.

²⁰ Eshko ga Pedro bojono iröng, ga İya ga Jesús oppingga woyde Jesúsdë ara ba kjlara wleni li tek shäng ba irgo. (Dënashko ga löng iëshko ga «Tjlapga, ¿pja soynega li ë?» laga Jesús kong ba kwomsoshko li e.) ²¹ İya Pedrorë ga tjlë Jesús kong ga «Tjlapga, ¿e ga kjwe, llëye shäryëba ba tjok?»

²² «Woydër ga kjwe ber shäng, tja tjwe iröng obi guing wleni ga wëyë, e miydaga ber tjarë. Tja rayëp llëme. Tja opshäryono sorë ga pja opshäryë eni bakoe» le. ²³ E kjishko ga roy shdöktong Jesús tjlökwo kragaga uunkong kong ga domer lara li beno wolon llëm wlo le. Gueniyo lara Jesúsdë eni llëme. Tjlëno ga «Woydër ga kjwe ber shäng, tja tjwe iröng obi guing wleni ga wëyë, e miydaga ber tjarë» lara eni eröe.

²⁴ Ba oppingga lër shäng li, e tja. Ère İnor om go, ga tër shäng om go bakoe. Miydëba ga tja tjlë beke.

²⁵ Llëbo shäryara Jesúsdë ara obi oblë oblëe. Toroy uunkong wleni ga kjok kjwang jikong dlino jong kjibokwo sho eröe.

**Sbö Tjłõ^{kwo}
New Testament and Shorter Old Testament in Teribe
(PM:tfr:Teribe)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Teribe

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Teribe [tfr], Panama

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Teribe

© 2008, 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc.
All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

539cf8e3-01bf-5f34-8833-610f18367f8c